

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΙΕΡΙΑΣ

ΕΡΓΟ:

Μελέτη οργάνωσης εκθεσιακού χώρου Κέντρου
Πληροφόρησης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ:

Μελέτη Οργάνωσης και Διοίκησης
του Κέντρου Πληροφόρησης του Εθνικού Δρυμού
Ολύμπου

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΡΓΟΥ:

Μαρία Κατσακιώρη, ΕΚΒΥ

ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ:

ΔΙΟΨΙΣ ΕΠΕ

**ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΙΟΥΝΙΟΣ 2006**

**ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΤΟΠΩΝ - ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ**

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου «Μελέτη οργάνωσης εκθεσιακού χώρου Κέντρου Πληροφόρησης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου» που χρηματοδοτήθηκε από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Πιερίας.

The present work was implemented in the framework of the project "Implementation Studies for the Information Centre of Mt Olympus" which funded by the Prefectural Authority of Pieria.

Η πλήρης αναφορά στην παρούσα έκδοση είναι:

ΔΙΟΨΙΣ ΕΠΕ. 2006. Μελέτη Οργάνωσης και Διοίκησης του Κέντρου Πληροφόρησης του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου. Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων. Θεσσαλονίκη. 49 σελ.

This document may be cited as follows:

DIOPSIS LTD. 2006. Feasibility Study for the Visitor Centre of Mt Olympus, Greece. Greek Biotope/Wetland Centre, Thermi, Greece. 49 p.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
1.1 Ο Εθνικός Δρυμός Ολύμπου	5
1.2 Το Κέντρο Πληροφόρησης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου	7
1.3 Η μελέτη του εκθεσιακού χώρου	9
2. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ - ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	10
2.1 Περιγραφή	10
2.1.1 Σκοποί του Κέντρου Πληροφόρησης	10
2.1.2 Οργάνωση των εκθεμάτων	10
2.1.3 Ομάδες στόχοι	12
2.1.4 Φέρουσα ικανότητα εκθεσιακών και λοιπών χώρων	16
2.2. Σύνοψη ανάλυση Ισχυρών - Ασθενών σημείων, Ευκαιριών και Απειλών	17
2.3 Αναμενόμενος αριθμός επισκεπτών	20
3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	21
3.1 Ώρες και ημέρες λειτουργίας	21
3.2 Εναλλακτικές μορφές φορέα	21
3.2.1 Τρόποι λειτουργίας και διαχείρισης του φορέα	21
3.2.2 Υπέρ και Κατά	23
3.3 Οργάνωση - Δομή	25
3.3.1 Γενική προσέγγιση	25
3.3.2 Στελέχωση του Κέντρου Πληροφόρησης	25

3.3.3 Δίκτυο Συνεργασίας	26
3.3.4 Χώροι του Κέντρου Πληροφόρησης	26
3.3.5 Λοιπός εξοπλισμός	27
4. ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ	30
4.1 Κόστος επένδυσης και κάλυψη αυτού	30
4.1.1 Χρηματοοικονομικά έξοδα	30
4.2 Ετήσια έξοδα	30
4.2.1 Κόστος προσωπικού	30
4.2.2 Λειτουργικές δαπάνες	32
4.2.2.1 Ηλεκτρικό - Τηλεπικοινωνίες - Ύδρευση - Θέρμανση	32
4.2.2.2 Ασφάλεια χώρων	33
4.2.2.3 Καθαρισμός	33
4.2.2.4 Συντήρηση του κτηρίου	33
4.2.2.5 Αναλώσιμα	33
4.2.3 Έξοδα προβολής και προώθησης	34
4.2.3.1 Εκδόσεις	34
4.2.3.2 Διαδικτυακός τόπος	34
4.2.3.3 Άλλοι τρόποι	34
4.2.4 Μεταβλητό κόστος	35
4.3 Ετήσια έξοδα	36
4.3.1 Εισιτήριο εισόδου	36
4.3.2 Αναψυκτήριο - Εστιατόριο - Αμφιθέατρο	36
4.3.3 Πωλητήριο αναμνηστικών	36
4.3.4 Χορηγίες - Ενισχύσεις	36
4.4 Χρηματοδότηση του έργου	40
4.5 Σύνοψη ετησίων και εφάπαξ οικονομικών μεγεθών	40
4.6 Οικονομικά μεγέθη πενταετίας	42
4.6.1 Σενάρια	42
4.7 Αποτελέσματα	46
5. ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	48
5.1 Σχολιασμός - Προϋποθέσεις	48

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Ο Εθνικός Δρυμός Ολύμπου

Οι εθνικοί δρυμοί, είναι περιοχές αφιερωμένες στην προστασία της φυσικής και πολιτισμικής κληρονομιάς και στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, των φυσικών λειτουργιών και των ιδιαίτερων αξιών του φυσικού περιβάλλοντος. Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται για περιοχές με ειδικό καθεστώς προστασίας, οι οποίες διακρίνονται για την ιδιαιτερότητα της χλωρίδας, της πανίδας, των οικοσυστημάτων, των γεωμορφολογικών σχηματισμών, τη μοναδικότητα των τοπίων.

Όπως είναι φυσικό, οι εθνικοί δρυμοί περιλαμβάνουν κυρίως ορεινές και δασικές εκτάσεις ιδιαίτερου επιστημονικού και οικολογικού ενδιαφέροντος, ενώ ο κύριος σκοπός της κήρυξής τους είναι η διατήρηση πολύτιμων στοιχείων της φυσικής κληρονομιάς.

Ο Όλυμπος υπήρξε η πρώτη φυσική περιοχή της Ελλάδας που ανακηρύχθηκε Εθνικός Δρυμός, το 1938. Επιπλέον, η UNESCO τον συμπεριέλαβε, το 1981, στο διεθνές δίκτυο των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως «Αποθέματα της Βιόσφαιρας», ενώ το 1987 χαρακτηρίστηκε από το ΥΠΠΟ Αρχαιολογικός και Ιστορικός Χώρος. Τα ιδιαίτερα οικολογικά και πολιτιστικά του γνωρίσματα συνοψίζονται ως εξής:

- Αποτελεί παράδειγμα γεωλογικού μνημείου, καθώς ο ορεινός του όγκος συνδέεται με την πεδιάδα της Κατερίνης και επομένως είναι μια περιοχή με έντονο γεωλογικό και επιστημονικό ενδιαφέρον, σύμφωνα με τις έρευνες των τελευταίων δεκαετιών.
- Εμφανίζει πλούσια και μοναδική βλάστηση και σημαντικά οικοσυστήματα (4 ζώνες βλάστησης και 15 τύποι οικοτόπων), ενώ η «αναρχία» στη διαδοχή των ζωνών βλάστησης, η οποία οφείλεται στη μεγάλη ποικιλία μικροκλιμάτων που δημιουργούν το πέτρωμα, οι μεγάλες κλίσεις και γενικά το ανάγλυφο της περιοχής, συνθέτει ένα θεαματικό βοτανικό μωσαϊκό.
- Χαρακτηρίζεται από υψηλή орνιθολογική αξία, καθώς συγκεντρώνει μεγάλο αριθμό ειδών πτηνών.
- Διαθέτει τοπία και περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος που οφείλεται κυρίως στο συνδυασμό του ανάγλυφου (φαράγγια, απότομες πλαγιές, οροπέδια, ρέματα κ.ά.) και της ποικιλότητας της βλάστησης (ζώνη πλατύφυλλων - αειφυλλων χαμηλά, δάση μαύρης πεύκης, ρόμπολα, αλπικά λιβάδια κ.ά ψηλά).
- Αποτελεί το χώρο υποδοχής ενός πλούσιου ιστορικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος, που τον καθιστά μια από τις σημαντικότερες περιοχές ιστορικής, πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς της Ελλάδας και παγκοσμίως. Αναλυτικότερα, η υψηλή πολιτισμική και οικολογική αξία της ευρύτερης περιοχής έχει αναγνωρισθεί σε διεθνές και εθνικό επίπεδο που αντανakλάται αφενός μεν στο καθεστώς προστασίας της περιοχής, αφετέρου δε στον χαρακτηρισμό 24 θέσεων ως χώρων αρχαιολογικής αξίας και 28 ως μνημείων, καθώς και την ύπαρξη 22 θρησκευτικών χώρων ιδιαίτερης ιστορικής και αρχιτεκτονικής αξίας.

Η αποτελεσματική οργάνωσή για τη διατήρηση και την αειφορική διαχείριση των Εθνικών Δρυμών, αποτελεί επίσης σημαντικό ζητούμενο για την Πολιτεία σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, μέσω της δημιουργίας των Φορέων Διαχείρισης. Μεταξύ των αρμοδιοτήτων των Φορέων Διαχείρισης, όπως αυτές περιγράφονται στην παρ. 2 του άρθρου 15 του Ν. 2742/1999, είναι:

- Η επιτυχής ενημέρωση, εκπαίδευση και κατάρτιση του πληθυσμού σε θέματα αναγόμενα στις αρμοδιότητες και στους σκοπούς των φορέων διαχείρισης καθώς και στην προστασία των περιοχών ευθύνης τους.
- Η διαδικασία της προώθησης, υποστήριξης, οργάνωσης και εφαρμογής οικοτουριστικών προγραμμάτων, η έκδοση αδειών ξενάγησης και η χορήγηση αδειών επιστημονικής έρευνας και τεχνικών δοκιμών και αναλύσεων εντός των ορίων των προστατευομένων περιοχών και φυσικών στοιχείων (αντικειμένων), σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται στα προεδρικά διατάγματα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 21 του Ν. 1650/1986 και στον κανονισμό διοίκησης και λειτουργίας του προστατευομένου αντικειμένου.

1.2 Το Κέντρο Πληροφόρησης του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου

Για την ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών και την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των επισκεπτών αλλά και της τοπικής κοινωνίας για τις αξίες αυτών των περιοχών ιδρύονται και λειτουργούν υποδομές ενημέρωσης, μουσεία, κέντρα πληροφόρησης.

Με στόχο την προώθηση της αιφόρου ανάπτυξης του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου και τη διαφύλαξη του φυσικού του περιβάλλοντος, η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Πιερίας τον Νοέμβριο του 2005 ανέθεσε στο Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας/Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων (ΕΚΒΥ), την εκπόνηση εξειδικευμένης μελέτης για την οργάνωση του εκθεσιακού χώρου του Κέντρου Πληροφόρησης Επισκεπτών Εθνικού Δρυμού Ολύμπου. Το Κέντρο Πληροφόρησης άρχισε να κατασκευάζεται από τη Διεύθυνση Δασών Πιερίας το 1995 έξω από τον οικισμό του Λιτοχώρου και πλάι στο φαράγγι του Ενιπέα, στην είσοδο του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου. Μετά από πολυετή διακοπή λόγω έλλειψης πιστώσεων, οι εργασίες κατασκευής στο κτήριο βρίσκονται σήμερα σε εξέλιξη και προβλέπεται να ολοκληρωθούν ως το 2007. Το Κέντρο, εκτός από τον εκθεσιακό χώρο, θα περιλαμβάνει ένα μεγάλο κεντρικό αίθριο, αίθουσα παρουσιάσεων – συνεδρίων (αμφιθέατρο), βιβλιοθήκη, ειδικό χώρο εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, πωλητήριο, αναψυκτήριο, εστιατόριο, γραφεία, αποθηκευτικούς χώρους και χώρους υγιεινής. Σκοπός της δημιουργίας είναι να λειτουργήσει ως τόπος συγκέντρωσης, ενημέρωσης εκκίνησης και διάχυσης των επισκεπτών στον Εθνικό Δρυμό Ολύμπου, συμβάλλοντας στην προστασία του και την αιφόρο ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής.

Την ανάγκη δημιουργίας μιας οργανωμένης ενημερωτικής υποδομής στην περιοχή υπαγόρευσε τόσο η ιδιαίτερη φυσιογνωμία και σπουδαιότητα του φυσικού περιβάλλοντος του Ολύμπου, όσο και ο μοναδικός τρόπος με τον οποίο ο επιβλητικός ορεινός όγκος λειτούργησε στη συνείδηση του Έλληνα, για να καθιερωθεί ως ένα βουνό – σύμβολο, φορέας μιας πολυσήμαντης φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Λαμβάνοντας υπόψη, αφενός την πολύμορφη φυσική και πολιτιστική ιδιαιτερότητα του Ολύμπου, την έκταση που καταλαμβάνει τόσο στον βιωμένο όσο και στο συμβολικό χώρο/χρόνο και τη μεγάλη σημασία του στη συλλογική συνείδηση (εθνική και παγκόσμια) και αφετέρου τις σύγχρονες απαιτήσεις των τοπικών κοινωνιών για αιφόρο και βιώσιμη ανάπτυξη, τη διαχρονική κοινωνική ανάγκη για ιστορική συνείδηση (αυτοσυνείδηση) των τοπικών κοινωνικών συνόλων στο πλαίσιο της νέας περιβαλλοντικής πραγματικότητας, το **Κέντρο Πληροφόρησης Επισκεπτών Εθνικού Πάρκου Ολύμπου** καλείται να αποτελέσει τόπο συνάντησης των παραπάνω δεδομένων. Η λειτουργία του ως **Περιβαλλοντικό - Πολιτιστικό - Εκπαιδευτικό Κέντρο** και η σύνδεσή του με ποικίλες και πολύμορφες εκπαιδευτικές, ερευνητικές, περιηγητικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες θα συντελέσει αποφασιστικά στη διαμόρφωση της φυσιογνωμίας του ως τόπος τεκμηρίωσης, έκθεσης και προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου της περιοχής.

Σκοποί του Κέντρου Πληροφόρησης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου είναι:

- Να αποτελέσει τον χώρο που θα συμβάλλει αποφασιστικά στη προστασία της οικολογικής και πολιτιστικής πολυπλοκότητας της περιοχής, στην ανάπτυξη της οικολογικής συνείδησης και της αρμονικής συμβίωσης του ανθρώπου με το περιβάλλον του.
- Να συνεισφέρει στην καλλιέργεια μιας δημιουργικής σχέσης της τοπικής κοινωνίας, των επισκεπτών και ειδικά των νέων, με την περιβαλλοντική

ιστορία του τόπου δρώντας ως πόλος έλξης και συμμετοχής, συνδυάζοντας τη γνώση με την ψυχαγωγική εμπειρία.

- Να συμβάλλει στην κριτική ανάλυση και επεξεργασία των σύγχρονων περιβαλλοντικών προβλημάτων και στην απελευθέρωση εγκλωβισμένων από την άγνοια και την αδιαφορία κοινωνικών δυνάμεων.
- Να «αφηγηθεί» μέσα από τις λειτουργίες του τα σύγχρονα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα της κοινότητας, και κατά συνέπεια να ενισχύσει τη συνοχή του κοινωνικού ιστού, έτσι ώστε οι κάτοικοι να αποκτήσουν συνείδηση της ιστορίας τους και των δυνατοτήτων του μέλλοντός τους. Το πρωτογενές κοινό του είναι σημαντικό να αποτελέσουν καταρχήν οι κάτοικοι της περιοχής, οι δημιουργοί και φορείς του τοπικού πολιτιστικού κεφαλαίου, και να συμμετέχουν ενεργά στη λειτουργία του.
- Να ενισχύσει την τοπική ταυτότητα και να συμβάλλει στην καλύτερη γνωριμία των κατοίκων της περιοχής με την αξία του φυσικού τους περιβάλλοντος και την πλούσια πολιτιστική παράδοση και ιστορία του τόπου τους.
- Να εμπλουτίσει την πολιτιστική δραστηριοποίηση του τόπου, καθώς καλείται να αποτελεί σημείο αναφοράς για εκδηλώσεις και δραστηριότητες της τοπικής κοινότητας.
- Να τονώσει οικονομικά την περιοχή, με την προώθηση του αειφόρου τουρισμού και την προσέλκυση ακόμα περισσότερων επισκεπτών.

Όπως αναφέρεται στη Μουσειολογική Μελέτη του Κέντρου Πληροφόρησης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, οι σύγχρονες μουσειολογικές αντιλήψεις, χρησιμοποιώντας ποικίλα επικοινωνιακά μέσα και στοχεύοντας στην κριτική σύνθεση, μεταθέτουν το σκοπό λειτουργίας τους, από την προβολή των αντικειμένων των συλλογών, στην επιμόρφωση και ενημέρωση του ευρύτερου κοινού και από την αισθητική ενατένιση των εκθεμάτων στην ερμηνευτική τους προσέγγιση.

Συγκεκριμένα, εφοδιασμένες με έντονα εκπαιδευτικό χαρακτήρα, οι εκθέσεις δομούνται ως ένα κλειστό σύστημα, με θέσεις και μηνύματα που στοχεύουν στην πληροφόρηση, στην ευαισθητοποίηση, στον καθορισμό ουσιαστών ερωτημάτων και τελικώς στην προώθηση εναλλακτικών τρόπων σκέψης, πάνω σε θέματα περιβαλλοντικά, ιστορικά, και κοινωνικά. Με τον τρόπο αυτό, χωρίς να καταργούν την αισθητική παρακολούθηση των εκθεμάτων, αποβλέπουν, όχι στην παθητική εκμάθηση πληροφοριών, αλλά στην ερμηνευτική παρουσίαση και στον διάλογο με τον επισκέπτη.

Για την επιτυχή έκβαση του διαλόγου, τα σύγχρονα μουσεία εμπλούτισαν τις πρακτικές τους (με πολιτιστικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες), αναβάθμισαν και εκσυγχρόνισαν τα τεχνικά τους μέσα (με οπτικοακουστική, ηλεκτρονική, σκηνογραφική υποστήριξη) και ανανέωσαν τις «γλώσσες» επικοινωνίας τους (γραφή, εικόνα, σχέδιο, ήχος). Στο πλαίσιο της αλλαγής της στάσης των μουσείων απέναντι στο κοινό τους και της εξέλιξής τους σε φορείς διαρκούς εκπαίδευσης και ενημέρωσης, διαμορφώθηκε ένας νέος τύπος υποδομών, όπως για παράδειγμα τα Μουσεία Φυσικής Ιστορίας, τα Υπαίθρια Μουσεία, τα Κέντρα Πληροφόρησης, οι Υποδομές Ερμηνείας Περιβάλλοντος, που έχουν ως κύριο σκοπό, όχι τη συντήρηση πολύτιμων συλλογών, αλλά την ανάδειξη του πολιτισμού, της ιστορίας και του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής στην οποία βρίσκονται, καθώς και την ενημέρωση των επισκεπτών για τις μορφωτικές και αναψυχικές δυνατότητες που διαθέτει η ευρύτερη περιοχή.

Τα Κέντρα Πληροφόρησης φαίνεται να εκπληρώνουν με επιτυχία τον ρόλο τους, τόσο στη διάσωση και προβολή της τοπικής συλλογικής μνήμης και ταυτότητας, όσο και στην προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο αναπτύσσονται. Επιπροσθέτως, αντιπροσωπεύουν την τάση, η οποία συνεχώς

ενδυναμώνεται από τη δεκαετία του '70, να συνδεθούν οι μουσειακοί χώροι με το φυσικό περιβάλλον και με τα περιβαλλοντικά προβλήματα που ανακύπτουν από την ανθρώπινη παρέμβαση σε αυτό.

Σκοπός τους είναι αφενός η διάσωση, η διατήρηση και η προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και αφετέρου η έκθεση και η ερμηνευτική-κριτική προσέγγιση των τεκμηρίων που φωτίζουν την τοπική και περιβαλλοντική ιστορία, τις οικονομικές συνθήκες, την καθημερινή ζωή, την τέχνη μιας κοινότητας.

Το κτίριο του Κέντρου Πληροφόρησης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου βρίσκεται στο Δήμο Λιτοχώρου και συγκεκριμένα στο δρόμο που αποτελεί την κύρια οδό πρόσβασης των επισκεπτών στον ορεινό όγκο.

Η κατασκευή του κτιρίου αρχικά χρηματοδοτήθηκε από την Κ.Π. LIFE με τίτλο έργου «Κέντρο Πληροφόρησης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου και Μουσείο Φυσικής Ιστορίας». Η δημοπράτηση της Α' Φάσης του έργου, η οποία προέβλεπε την κατασκευή του σκελετού του κτιρίου, έγινε στις 12-11-1993. Το έργο είχε προϋπολογισμό 177.000.000 δρχ., ο οποίος έπειτα από εκπτώσεις και αναθεωρήσεις κυμάνθηκε στα 125.000.000 δρχ., και τελικός δικαιούχος του έργου ήταν η Δασική Υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας. Ωστόσο, το έργο απεντάχθηκε από την Κ.Π. LIFE σχεδόν αμέσως και η Α' Φάση ολοκληρώθηκε το 1996 με πιστώσεις δημοσίων επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος.

Σήμερα, η ολοκλήρωση του έργου «Κέντρο Πληροφόρησης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου και Μουσείο Φυσικής Ιστορίας» πραγματοποιείται με χρηματοδότηση από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον, έχει προϋπολογισμό 1.000.500 € και αναμένεται να ολοκληρωθεί στο τέλος του 2006.

1.3 Η μελέτη του εκθεσιακού χώρου

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Πιερίας και το Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας υπέγραψαν Προγραμματική σύμβαση την 25/11/2005 για την εκπόνηση του έργου **«Μελέτη οργάνωσης εκθεσιακού χώρου Κέντρου Πληροφόρησης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου»**. Στη συνέχεια, την 03/01/2006, το Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας, ενεργώντας για το ίδιο και για λογαριασμό του Ελληνικού Κέντρου Βιοτόπων-Υγροτόπων (ΕΚΒΥ), ανέθεσε την εκπόνηση του παραπάνω έργου με την υπογραφή σύμβασης στην εταιρεία ΔΙΟΨΙΣ ΕΠΕ.

2. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ – ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

2.1. Περιγραφή

2.1.1. Σκοποί του Κέντρου Πληροφόρησης

Σύμφωνα με τη μουσειολογική μελέτη του Κέντρου Πληροφόρησης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, η λειτουργία του αναμένεται να συμβάλλει στην επίτευξη μιας σειράς επιμέρους ειδικών στόχων οι οποίοι παρατίθενται αναλυτικά παρακάτω:

1. Να αποτελέσει το χώρο που θα συμβάλλει αποφασιστικά στην προστασία της οικολογικής και πολιτιστικής ποικιλότητας της περιοχής, στην ανάπτυξη της οικολογικής συνείδησης και της αρμονικής συμβίωσης του ανθρώπου με το περιβάλλον του.
2. Να καλλιεργήσει μια δημιουργική σχέση της τοπικής κοινωνίας, των επισκεπτών και ειδικά των νέων, με την περιβαλλοντική ιστορία του τόπου.
3. Να συμβάλλει στην κριτική ανάλυση και επεξεργασία των σύγχρονων περιβαλλοντικών προβλημάτων.
4. Να παραθέσει μέσα από τις λειτουργίες του τα σύγχρονα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα της κοινότητας, και κατά συνέπεια να ενισχύσει τη συνοχή του κοινωνικού ιστού έτσι ώστε οι κάτοικοι να μεταλαμβάνουν την ιστορία τους και να αντιλαμβάνονται τις δυνατότητές τους για το μέλλον.
5. Να ενισχύσει την τοπική ταυτότητα και να συμβάλλει στην καλύτερη γνωριμία των κατοίκων της περιοχής με τις αξίες του φυσικού τους περιβάλλοντος και την πλούσια πολιτιστική παράδοση και ιστορία του τόπου τους.
6. Να εμπλουτίσει την πολιτιστική δραστηριοποίηση του τόπου.
7. Να τονώσει οικονομικά την περιοχή, με την προώθηση του αειφόρου τουρισμού και την προσέλκυση ακόμα περισσότερων επισκεπτών τόσο από την Ελλάδα όσο και από το εξωτερικό.

2.1.2. Οργάνωση των εκθεμάτων

Η κυριότερη δραστηριότητα της έκθεσης θα περιλαμβάνει την παροχή πληροφόρησης για το βουνό του Ολύμπου μέσω της χρήσης ποικίλων οπτικοακουστικών μέσων. Συγκεκριμένα, οι πληροφορίες θα δίδονται με σύγχρονα εκθεσιακά μέσα και λιτό λόγο εντός του εκθεσιακού χώρου.

Σύμφωνα με τη μουσειογραφική μελέτη του Κέντρου, η κεντρική μουσειολογική ιδέα θα είναι μια εικονική ανάβαση στον Όλυμπο η οποία θα αποτυπώνεται σε 7 θεματικούς άξονες.

Ο πρώτος άξονας συνθέτει την εισαγωγή στον εκθεσιακό χώρο, παρουσιάζοντας συνολικά τον ορεινό όγκο, ο δεύτερος άξονας πραγματοποιεί αναφορά σε κάποια ιστορικά στοιχεία του Λιτοχώρου, ενώ ο μεταβατικός άξονας είναι αφιερωμένος αποκλειστικά στο φαράγγι του Ενιπέα. Οι υπόλοιποι θεματικοί άξονες αντιπροσωπεύουν τις ζώνες βλάστησης που αναπτύσσονται από τους πρόποδες ως τις ψηλότερες κορυφές του Ολύμπου.

Οι υψομετρικές ζώνες βλάστησης, η εναλλαγή των οποίων αποτελεί μία από τις πιο σημαντικές ιδιαιτερότητες του Ολύμπου, αναδεικνύονται σε κυρίαρχο θέμα κάθε θεματικού άξονα. Η συγκεκριμένη επιλογή συνιστάται προκειμένου ο επισκέπτης να κατανοήσει την έννοια των υψομετρικών ζωνών και τους κανόνες που διέπουν την κατανομή της βλάστησης.

Όσον αφορά στον αριθμό των θεματικών αξόνων πρέπει να αναφερθεί ότι αυτός προσδιορίστηκε κατά κύριο λόγο από την αρχιτεκτονική διαμόρφωση του εκθεσιακού χώρου, ο οποίος οργανώνεται σε 6 επίπεδα. Στα επίπεδα αυτά θα προστεθεί ένας επιπλέον θεματικός άξονας, ο οποίος διαμορφώνεται με καθαρά εκθεσιακά μέσα για να περιγράψει ξεχωριστά το φαράγγι του Ενιπέα και να αναδείξει τις ιδιαιτερότητές του.

Συνοπτική παρουσίαση των θεματικών αξόνων της έκθεσης

Παρακάτω παρουσιάζονται οι θεματικοί άξονες γύρω από τους οποίους οργανώνεται η έκθεση του Κέντρου Πληροφόρησης, καθώς και οι επιμέρους θεματικές τους ενότητες.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ

Εισαγωγικές ενότητες

- 1) «Υβρις». Μια αρχαία θεά-μία σύγχρονη απειλή (Η σχέση του ανθρώπου με τη φύση).
- 2) Η αρχή μιας συναρπαστικής ιστορίας (Το γεωλογικό παρελθόν).
- 3) Ο μύθος και η δικαίωση της σοφίας του (το σκηνικό του μύθου και ο πρώτος Εθνικός Δρυμός).

Φυσικό περιβάλλον

- 1) Ο Όλυμπος και οι οικολογικές του ιδιαιτερότητες.
- 2) Ο Όλυμπος και ο φυτικός του πλούτος (Η βλάστηση και η χλωρίδα).
- 3) Ο Όλυμπος και τα ζώα του (Η πανίδα).

Ανθρωπογενές περιβάλλον - Πολιτισμός

- 1) Ο Όλυμπος και η ελληνική μυθολογία.
- 2) Ο Όλυμπος και η ελληνική ιστορία.
- 3) Ο Όλυμπος από την Τουρκοκρατία ως σήμερα.

2ος ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ

- 1) Με αφετηρία το Λιτόχωρο.
- 2) Η τουρκική κατάκτηση και ο «Στόλος» του Λιτοχώρου.
- 3) Ορειβατικοί Σύλλογοι και Χρήστος Κάκκαλος «Ο κατακτητής του Ολύμπου».

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ

- 1) Ακολουθώντας τους δρόμους προς τις κορυφές των θεών (Διαδρομές και μονοπάτια)

3ος ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ (300 – 500 μέτρα)

- 1) Γεωλογία - Πετρώματα
- 2) Οι Βράχοι της Τιτανομαχίας.
- 3) Το κλίμα.
- 4) Η πρώτη ζώνη βλάστησης του Ολύμπου.
- 5) Φυτά και αγριολούλουδα.
- 6) Η πανίδα των χαμηλών υψομέτρων.
- 7) Οι αρχαιολογικοί χώροι στους πρόποδες του Ολύμπου.

4ος ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ (500 – 1.400 μέτρα))

- 1) Η αόρατη αλλαγή των συνθηκών.
- 2) Οι πηγές του Ολύμπου.
- 3) Σπήλαια του Ολύμπου.
- 4) Η ζώνη της μαύρης πεύκης.
- 5) Φυτά και αγριολούλουδα.
- 6) Η πανίδα στη ζώνη της μαύρης πεύκης.
- 7) Τα μοναστήρια του Ολύμπου.

5ος ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ (1.400 – 2.750 μέτρα)

- 1) Προσεγγίζοντας τις κορυφές.
- 2) Το άσυλο των Μουσών – Η σπηλιά του Ιθακήσιου.
- 3) Στη ζώνη του ρόμπολου.
- 4) Φυτά και αγριολούλουδα.
- 5) Η πανίδα των μεγάλων υψομέτρων – Το αγριόγιδο σε πρώτο πλάνο.
- 6) Ορειβατικά καταφύγια.

6ος ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ: ΟΙ ΚΟΡΥΦΕΣ ΤΩΝ ΘΕΩΝ

- 1) Ένα τοπίο σχεδόν απόκοσμο.
- 2) Η αλπική βλάστηση.
- 3) Τα ζώα της κορυφής.
- 4) Οι κορυφές του μύθου.
- 5) Αρχαίες λατρείες στις κορυφές.
- 6) Το θρησκευτικό δέος συνεχίζεται – Το ξωκλήσι του Προφήτη Ηλία.
- 7) Η κατάκτηση του Ολύμπου.
- 8) Σύγχρονες δραστηριότητες στο βουνό των θεών.

Ο ΑΞΟΝΑΣ ΠΟΥ ΑΝΑΤΡΕΠΕΙ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ - ΤΟ ΦΑΡΑΓΓΙ ΤΟΥ ΕΝΙΠΕΑ

- 1) Διαβαίνοντας την πιο διάσημη πύλη του Ολύμπου.

- 2) Οι ιδιαίτερες συνθήκες στο φαράγγι.
- 3) Η ανατροπή των κανόνων βλάστησης.
- 4) Τα ζώα του φαραγγιού.

2.1.3. Ομάδες στόχοι

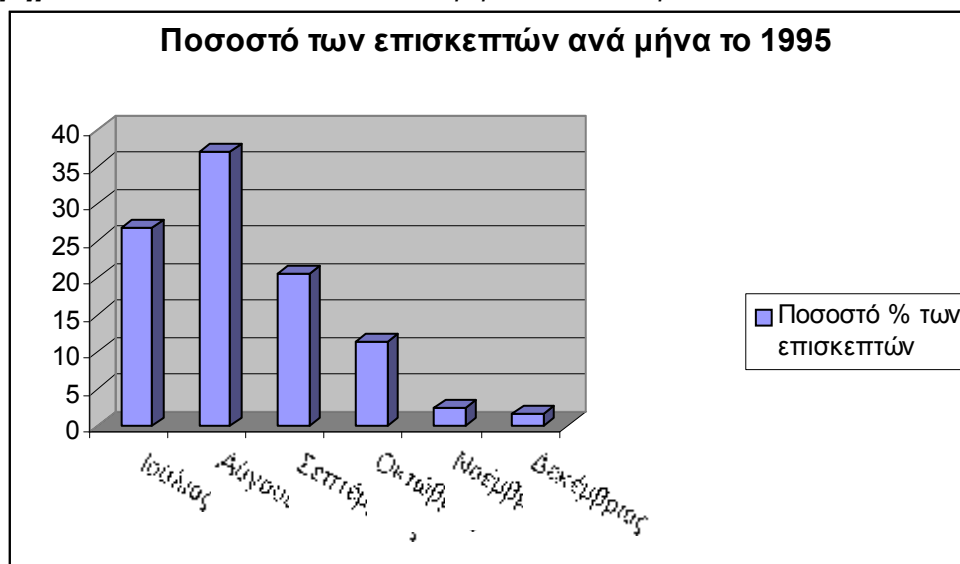
Το κοινό - στόχος του Κέντρου Πληροφόρησης Επισκεπτών Εθνικού Δρυμού Ολύμπου προβλέπεται ότι θα αποτελείται από επισκέπτες που ανήκουν σε ποικίλες ομάδες, πολύ διαφορετικές ως προς τα ενδιαφέροντα, το μορφωτικό επίπεδο, τις ανάγκες και τα γενικότερα γνώρισμά τους, με αποτέλεσμα, η αποτελεσματική και σε ενιαίο επίπεδο επικοινωνία μαζί τους να αποτελεί ένα εγχείρημα αρκετά δύσκολο.

Στην περίπτωση του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου υλοποιήθηκε από τη Διεύθυνση Δασών Ν. Πιερίας, το 2003-2004, σχετική μελέτη για τη διαχείριση και τη διακίνηση των επισκεπτών και ανάπτυξης οικότουρισμού στο Εθνικό Πάρκο Ολύμπου, στην οποία διερευνήθηκε και αποτυπώθηκε το προφίλ των επισκεπτών του Ολύμπου (και επομένως και του υπό δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης) καθώς και οι ανάγκες και οι προσδοκίες τους. Για την έρευνα χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία, τα οποία στο σύνολό τους αφορούν καταγραφές για το χρονικό διάστημα 1990-2001.

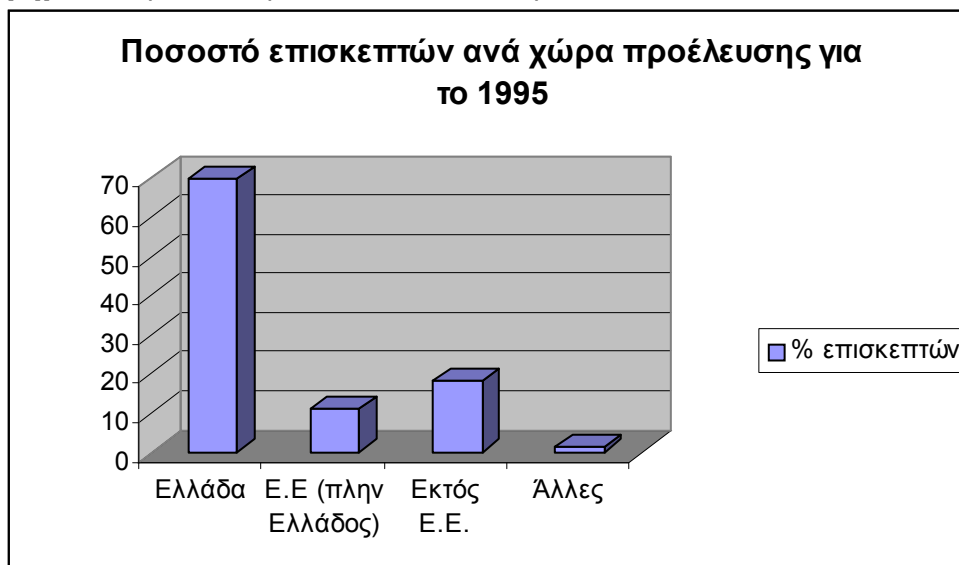
Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινιστεί ότι τα δεδομένα προέκυψαν από τις καταγραφές του φυλακίου της Δασικής Υπηρεσίας που βρίσκεται στο 4ο χλμ. της οδού Λιτοχώρου - Πριόνια. Αυτό σημαίνει, πως αν και το μέγεθος του δείγματος είναι αρκετό, δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτό τα άτομα που εισέρχονται στον Εθνικό Δρυμό από άλλα σημεία. Ωστόσο, ο παράγοντας αυτός κρίνεται πως δεν επηρεάζει την αξιοπιστία των συμπερασμάτων, καθώς από αυτό το σημείο εισέρχεται ο κύριος όγκος των επισκεπτών.

Παρακάτω δίνονται κάποια γραφήματα που απεικονίζουν διάφορα στοιχεία των επισκεπτών για το 1995.

Γράφημα 1 Ποσοστό επισκεπτών ανά μήνα στον Όλυμπο

Γράφημα 2. Προέλευση επισκεπτών το έτος 1995

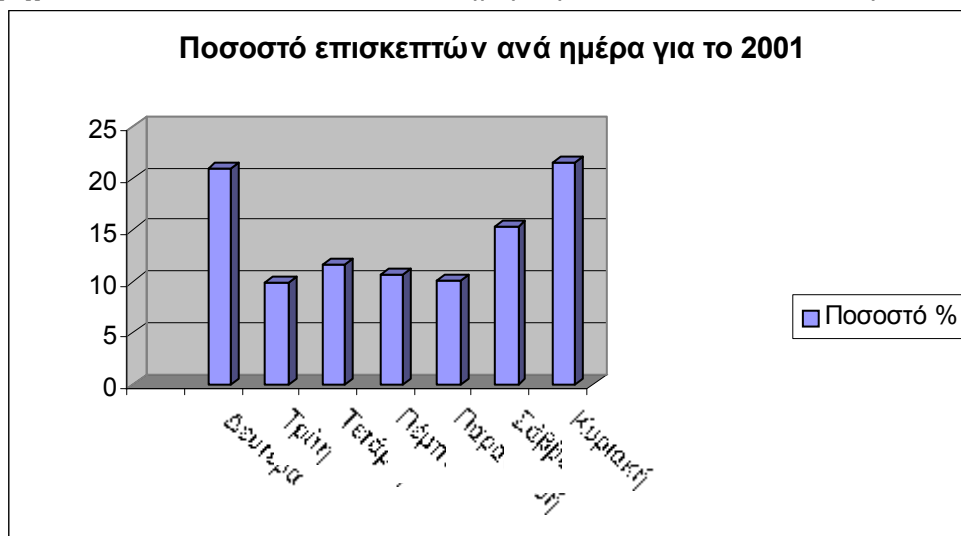
Όσον αφορά στις προτιμήσεις των επισκεπτών κατά το 1995, ο Σταυρός, τα Πριόνια και η Ιερά Μονή Αγ. Διονυσίου αποτελούν τους περισσότερο δημοφιλείς προορισμούς, καθώς οι συγκεκριμένες τοποθεσίες είναι πιο εύκολα προσβάσιμες και παράλληλα προσφέρουν οργανωμένες τουριστικές υπηρεσίες (εστιατόρια, αξιοθέατα, εκδηλώσεις της Ιεράς Μονής Αγ. Διονυσίου κ.λπ.). Οι υπόλοιποι προορισμοί παρουσιάζουν πολύ μικρότερα ποσοστά προτιμήσεων.

Έτσι, αξιοπρόσεκτο είναι το γεγονός ότι μόλις 6% των επισκεπτών δηλώνει πως προορισμός του είναι οι Κορυφές, δηλαδή ο Μύτικας, το Οροπέδιο και τα καταφύγια.

Η αυξητική τάση του αριθμού των επισκεπτών συνεχίστηκε το 2001, όπου ο αριθμός που δέχθηκε ο Όλυμπος, ανήλθε σε 124.501 άτομα. Επιπλέον, σύμφωνα με τα στοιχεία της καταγραφής, δεν παρατηρούνται αποκλίσεις στο μήνα επίσκεψης, τη χώρα προέλευσης, το φύλο και τις προτιμήσεις ως προς τον τόπο επίσκεψης.

Παρακάτω δίνονται κάποια γραφήματα που απεικονίζουν διάφορα στοιχεία των επισκεπτών για το 2001.

Γράφημα 3. Ποσοστό επισκεπτών ανά ημέρα για το σύνολο του έτους 2001

Γράφημα 4. Ώρες επίσκεψης στον Εθνικό Δρυμό Ολύμπου για το έτος 2001

Όσον αφορά τον σκοπό επίσκεψης των επισκεπτών του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, σύμφωνα με τις καταγραφές του 2003, διαφαίνεται ότι κύριος λόγος επίσκεψης είναι η παρατήρηση της φύσης και η απόλαυση του τοπίου με ποσοστό 63,13 %, ενώ ακολουθεί η πεζοπορία με ποσοστό 28,83 %. Επίσης, φαίνεται ότι περισσότεροι από τους μισούς επισκέπτες του Εθνικού Δρυμού (51,26 %) επισκέπτονται την περιοχή σε οργανωμένες ομάδες (group), ενώ ένα μεγάλο ποσοστό (43,18 %) προσεγγίζουν την περιοχή με αυτοκίνητα. Μόνο ένα πολύ μικρό ποσοστό επισκεπτών (5,56 %) χρησιμοποιούν τα μέσα μαζικής μεταφοράς και το μικρό αυτό ποσοστό ενδεχομένως υποδεικνύει βελτιώσεις που θα πρέπει να γίνουν στον σχεδιασμό των δρομολογίων, των στάσεων και της ενημέρωσης των επισκεπτών όσον αφορά στις δυνατότητες προσέγγισης του Εθνικού Δρυμού με μέσα μαζικής μεταφοράς.

Επιπροσθέτως, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η καταγραφή της πρόθεσης πληρωμής αντιτίμου, καθώς το 72 % των ερωτηθέντων δήλωσε θετικό. Αναλυτικά, από το ποσοστό αυτό το 75 % προτίθεται να πληρώσει 1-3 ευρώ, το 20,8 % προτίθεται να πληρώσει 3-6 ευρώ και οι υπόλοιποι 10 ευρώ.

Η υποδομή όσο και ο εκθεσιακός χώρος θα πρέπει να οργανωθούν με τέτοιο τρόπο, ώστε να στοχεύουν σε ένα μέσο επίπεδο επισκεπτών, δηλαδή σε επισκέπτες

διαφορετικών μεταξύ τους ομάδων, με διαφορετικά η καθεμιά γνώρισμα και ανάγκες.

Μεγάλο μέρος του κοινού του Κέντρου, θα το αποτελούν ομάδες ατόμων, που θα επισκέπτονται την υποδομή κυρίως τα Σαββατοκύριακα, ενώ αρκετές από αυτές θα συμπεριλαμβάνουν οικογένειες με μικρά παιδιά. Επίσης προβλέπεται αρκετές σχολικές εκδρομές να επισκεφθούν το Κέντρο, ενώ η τοπική κοινωνία αναμένεται να στηρίζει έμπρακτα τη λειτουργία του. Έτσι, οι ομάδες που αναμένεται να αποτελέσουν το κοινό του Κέντρου Πληροφόρησης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου μπορούν να κατηγοριοποιηθούν στις ακόλουθες:

- Οι Έλληνες και αλλοδαποί εκδρομείς (είτε σύντομης, είτε μακράς παραμονής) οι οποίοι, κατά την περιήγησή τους αναζητούν ενδιαφέροντα στοιχεία του χαρακτήρα της περιοχής. Η επίσκεψή τους στο Κέντρο Πληροφόρησης, στην είσοδο του Εθνικού Δρυμού θα αποτελεί μία ενδιαφέρουσα για αυτούς πρόταση, καθώς θα αποτελεί το σημείο εκκίνησης της επίσκεψής τους και θα συνεισφέρει στην ολοκληρωμένη ενημέρωσή τους. Οι εκδρομείς αυτοί διακρίνονται σε ενεργητικής αναψυχής, όπως εκδρομείς περιπέτειας (π.χ. αναρρίχηση, ορειβασία, διάσχιση φαραγγιού), εκδρομείς πεζοπορίας (σύντομες ή μεγαλύτερες διαδρομές, διαφορετικού βαθμού δυσκολίας) και σε παθητικής αναψυχής, όπως η φωτογράφιση και η απόλαυση του τοπίου.
- Οι μαθητικές ομάδες, καθώς τα τελευταία έτη η σχολική κοινότητα επιζητεί δραστηριότητες που σχετίζονται με το φυσικό περιβάλλον. Οι μαθητικές ομάδες αναμένεται να έρχονται από τις γύρω περιοχές (νομός Πιερίας και παρακείμενοι νομοί) κατά τη διάρκεια ημερήσιων εκδρομών, το πρόγραμμα των οποίων θα συνδυάζει την αναψυχή με την εκπαίδευση. Επίσης, δύναται να επισκέπτονται το Κέντρο Πληροφόρησης μαθητικές ομάδες από όλη τη χώρα, στο πλαίσιο των πολυήμερων εκδρομών τους, καθώς τόσο το Λιτόχωρο, όσο και οι ακτές του Ν. Πιερίας παρέχουν υπηρεσίες αναψυχής και διαθέτουν μονάδες εστίασης και διαμονής. Επιπροσθέτως, μέσω της ίδρυσης και λειτουργίας των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, καθώς και του θεσμού των Λευκών και των Πράσινων Τάξεων του ΥΠΕΠΘ, η εκπαιδευτική κοινότητα παροτρύνεται και ενισχύεται να γνωρίσει τις περιβαλλοντικά σημαντικές περιοχές της χώρας. Συγκεκριμένα, έχει δημιουργηθεί μία νέα κατηγορία σχολικών μονοήμερων έως εξαήμερων εκδρομών που αφορά επισκέψεις των μαθητών του Γυμνασίου και Λυκείου σε Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και τόπους οικολογικού ενδιαφέροντος (Πρέσπες, Λίμνη Πλαστήρα, κλπ.). Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να αναφερθεί ότι στο Δημοτικό Διαμέρισμα του Παντελεήμονα λειτουργεί Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης το οποίο μπορεί να αναπτύξει συνεργασία με το Κέντρο Πληροφόρησης. Επίσης, το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ, έχει καταρτίσει το πρόγραμμα "Μαθητές και Προστασία Περιβάλλοντος", το οποίο αφορά στη χρηματοδότηση της "πενθήμερης" της Γ' Λυκείου, δίνοντας οικονομικά και τεχνικά κίνητρα, ώστε η συγκεκριμένη εκδρομή να συνδυαστεί με την επίσκεψη σε περιοχές ιδιαίτερης περιβαλλοντικής αξίας ή παραδοσιακών οικισμών.
- Τα μέλη ορειβατικών, περιβαλλοντικών και πολιτιστικών συλλόγων. Ειδικότερα, για τους συγκεκριμένους συλλόγους, η ανάβαση στις κορυφές του Ολύμπου, η αναρρίχηση στη Ζηλνιά, η εξερεύνηση του φαραγγιού του Ενιπέα και εν τέλει η μετάβαση μέσα σε λίγα χιλιόμετρα από την ακτή στην αλπική ζώνη, αποτελούν μοναδικές εμπειρίες.
- Ειδικοί επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό, με ενδιαφέροντα σχετικά με το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον (π.χ. γεωλογία, αστρονομία, βιολογία, δασολογία, αρχαιολογία), καθώς ο Όλυμπος χαίρει ειδικής αναγνώρισης και ενδιαφέροντος από την επιστημονική κοινότητα. Συγκεκριμένα, ο βοτανικός παράδεισος του Ολύμπου προσελκύει αρκετούς μεμονωμένους επισκέπτες, οι οποίοι προσέρχονται για να παρατηρήσουν από κοντά το θαυμαστό πλούτο της χλωρίδας του βουνού. Επιπροσθέτως,

- προσελκύει και ομάδες φοιτητών, στο πλαίσιο των σπουδών τους, καθιστώντας τον Όλυμπο ένα «ζωντανό» εργαστήριο έρευνας και μάθησης. Η συγκεκριμένη ειδική ομάδα κοινού δύναται να ενδυναμωθεί, καθώς πλέον με την ύπαρξη του Φορέα Διαχείρισης και του Κέντρου Πληροφόρησης, θα παρέχονται στον ειδικό επισκέπτη όλες οι απαραίτητες διευκολύνσεις για την εκπόνηση της εργασίας του (π.χ. βιβλιοθήκη, ειδικές διαδρομές, μικρά φορητά εργαστήρια, κ.ά.).
- Η Τρίτη Ηλικία, καθώς τα τελευταία χρόνια είτε μεμονωμένα είτε μέσα από οργανωμένες δομές (π.χ. Κ.Α.Π.Η.) έχει ξεφύγει από το περιθώριο και την απομόνωση στο σπίτι και διεκδικεί δράση στην καθημερινότητά της και έναν πιο ενεργό ρόλο στην κοινωνία. Οργανώνει και συμμετέχει σε εκδρομές και επισκέψεις σε χώρους με ιδιαίτερο πολιτιστικό, θρησκευτικό αλλά και φυσιολατρικό ενδιαφέρον. Προς την κατεύθυνση αυτή, η Πολιτεία στηρίζει τις προσπάθειες και ως παράδειγμα έχει σχεδιάσει και υλοποιεί προγράμματα επίσκεψης και γνωριμίας της Τρίτης Ηλικίας με τις προστατευόμενες περιοχές της χώρας και εν γένει τις περιοχές με ιδιαίτερο φυσικό περιβάλλον.
 - Η τοπική κοινωνία συνιστά μια ιδιαίτερη κατηγορία επισκεπτών. Συγκεκριμένα, σε μεγάλο βαθμό το Κέντρο οργανώνεται για τους κατοίκους της περιοχής και είναι αυτοί που θα παίξουν καίριο ρόλο στην επιτυχία του. Ανεξάρτητα από τις δραστηριότητες και τις ασχολίες τους, αναμένεται να αγκαλιάσουν την υποδομή και να αναγνωρίσουν σε αυτό την ύπαρξη πολύμορφης προσφοράς για τον τόπο. Επιπροσθέτως, η λειτουργία καφετερίας στο ισόγειο του κτιρίου και εστιατορίου στον όροφο, με την ανεξάρτητη πρόσβαση για τις ώρες που το Κέντρο δεν λειτουργεί, αναμένεται να το καταστήσει δυναμικό χώρο συγκέντρωσης και σημείο συνάντησης και αναψυχής της τοπικής κοινωνίας.

2.1.4. Φέρουσα ικανότητα εκθεσιακών και λοιπών χώρων

Το Κέντρο Πληροφόρησης θα περιλαμβάνει τον εκθεσιακό χώρο, ένα μεγάλο κεντρικό αίθριο, την αίθουσα όπου θα διοργανώνονται παρουσιάσεις και συνέδρια (αμφιθέατρο), βιβλιοθήκη, ειδικό χώρο εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, πωλητήριο, αναψυκτήριο, εστιατόριο, γραφεία, αποθηκευτικούς χώρους και χώρους υγιεινής.

Το αμφιθέατρο θα είναι χωρητικότητας περίπου 135 ατόμων και θα βρίσκεται στο ισόγειο του κτιρίου του Κέντρου. Ο εκθεσιακός χώρος θα μπορεί να φιλοξενεί έως και 50 άτομα περίπου, ενώ η βιβλιοθήκη 25 με 30 άτομα. Επίσης το εστιατόριο θα είναι χωρητικότητας περίπου 40 ατόμων και το αναψυκτήριο 30 ατόμων.

Επιπλέον, όσον αφορά το χώρο των διοικητικών υπηρεσιών προτείνεται η δημιουργία ενός επιπλέον χώρου, από αυτόν του πάγκου εισόδου, για να εξυπηρετηθούν οι άμεσες ανάγκες του προσωπικού του Κέντρου Πληροφόρησης. Συγκεκριμένα, προτείνεται η διαμόρφωση 2 γραφείων, 2 ατόμων έκαστο και μίας αίθουσας συνεδριάσεων η οποία θα μπορεί να φιλοξενεί έως 8 άτομα. Παράλληλα, στον διάδρομο που διαμορφώνεται δημιουργούνται θέσεις για την τοποθέτηση ερμαρίων για την κάλυψη των αναγκών του προσωπικού σε αποθηκευτικούς χώρους και χώρους αρχειοθέτησης.

2.2. Σύντομη ανάλυση Ισχυρών – Ασθενών σημείων, Ευκαιριών και απειλών (SWOT)

Ο πληθυσμός του Ν. Πιερίας και του Δήμου Λιτοχώρου σύμφωνα με τις δύο τελευταίες απογραφές δίνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 1. Δημογραφικά στοιχεία Δ. Λιτοχώρου και Ν. Πιερίας

	Πραγματικός Πληθυσμός 1991	Πραγματικός Πληθυσμός 2001	Ποσοστό μεταβολής
Νομός Πιερίας	116.763	129.846	11,20%
Δήμος Λιτοχώρου	6.864	7.011	2,14%

Επιπλέον κάποια στοιχεία για το ποσοστό απασχόλησης ανά τομέα δραστηριότητας του πληθυσμού στο Ν. Πιερίας και στο Δήμο Λιτοχώρου για το 2001, δίνονται στη συνέχεια.

Πίνακας 2. Στοιχεία απασχόλησης Δ. Λιτοχώρου και Ν. Πιερίας

	Πρωτογενής τομέας	Δευτερογενής τομέας	Τριτογενής τομέας
Νομός Πιερίας	30,97%	18,79%	50,24%
Δήμος Λιτοχώρου	15,63%	24,78%	59,59%

Τέλος, στον πίνακα που ακολουθεί δίνονται κάποια συνοπτικά στοιχεία σχετικά με το ΑΕΠ της Ελληνικής Επικράτειας, της Περιφέρειας Κ. Μακεδονίας και του Ν. Πιερίας ανά κλάδο δραστηριότητας για το 2001.

Πίνακας 3. Στοιχεία ΑΕΠ Ν. Πιερίας, Π. Κ. Μακεδονίας και Ελλάδας

	Γεωργία, αλιεία κα.	Ορυχεία & λατομεία	Μεταποιητικές βιομηχανίες	Παροχή ηλ. ρεύματος, νερού	Κατασκευές	Εμπόριο, ξενοδοχεία κα.	Μεταφορές, επικοινωνίες κα.	Ενδιάμεσοι χρηματ. Οργανισμοί	Λοιπές Υπηρεσίες
Επικράτεια	6,99%	0,59%	11,17%	1,93%	7,74%	21,61%	8,13%	4,96%	36,88%
Π.Κ. Μακεδονίας	6,69%	0,31%	13,12%	1,21%	8,34%	20,56%	6,59%	4,36%	38,83%
Ν. Πιερίας	15,75%	0,30%	1,79%	0,95%	4,32%	21,38%	9,88%	3,74%	41,91%

Η περιοχή στην οποία θα λειτουργήσει το Κέντρο Πληροφόρησης παρουσιάζει σημαντικά πλεονεκτήματα τα οποία έχουν σχέση κυρίως με την ιστορική και φυσική σημασία του Ολύμπου αλλά και με την ιδιομορφία της, καθώς απέχει μόλις 5 χιλιόμετρα από τις ακτές της Πιερίας. Ωστόσο, υπάρχουν και αδυναμίες, καθώς ο νομός Πιερίας κατέχει μία από τις χαμηλότερες θέσεις στη χώρα όσον αφορά στο μερίδιο ΑΕΠ, ενώ παράλληλα λόγω της υψηλής τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής ελλοχεύει ο κίνδυνος υποβάθμισης του φυσικού και ιστορικού περιβάλλοντος.

Πλεονεκτήματα – ισχυρά σημεία

- Περιοχή με έντονη ποικιλομορφία (βουνό, πεδιάδες, θάλασσα)
- Περιοχή με μεγάλη ιστορική και περιβαλλοντική σημασία λόγω του Ολύμπου και του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου
- Περιοχή με μεγάλη φυσική ομορφιά

- Σημαντικότετος δασικός πλούτος ο οποίος λειτουργεί ως πόλος έλξης επισκεπτών
- Πλούσια πολιτιστική παράδοση και κληρονομιά
- Εγγύτητα σε χώρους αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, όπως το Δίον
- Εγγύτητα σε σημαντικά αστικά κέντρα όπως είναι η Κατερίνη, η Θεσσαλονίκη και η Λάρισα
- Εγγύτητα στο κεντρικό εθνικό οδικό δίκτυο, στο σιδηροδρομικό σταθμό Λιτοχώρου και στο λιμάνι Λιτοχώρου.
- Δυναμικός τριτογενής τομέας με έμφαση στο εμπόριο, τα εστιατόρια και τα ξενοδοχεία
- Δυναμική κοινωνική συγκρότηση

Προβλήματα – αδυναμίες

- Ανεπαρκής προβολή των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και των πλεονεκτημάτων της περιοχής
- Ανεπάρκεια οργανωμένων υποδομών περιβαλλοντικής ενημέρωσης, εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης
- Άνιση ανάπτυξη των τριών παραγωγικών τομέων
- Χαμηλό μερίδιο ΑΕΠ του Ν. Πιερίας
- Απουσία περιβαλλοντικής και αισθητικής συνείδησης

Ευκαιρίες

- Αύξηση της ζήτησης των δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού
- Προβολή του κάλλους και της περιβαλλοντικής σημασίας του Ολύμπου
- Ύπαρξη χρηματοδοτικών κονδυλίων που ευνοούν την ολοκληρωμένη και ισόρροπη ανάπτυξη

Απειλές

- Αλλοίωση της φυσιογνωμίας της ευρύτερης περιοχής λόγω της υψηλής τουριστικής ανάπτυξης
- Αλλοίωση του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου λόγω του μεγάλου αριθμού επισκεπτών

ΣΥΝΟΨΗ SWOT

Πλεονεκτήματα

- Περιοχή με έντονη ποικιλομορφία (βουνό, πεδιάδες, θάλασσα)
- Περιοχή με μεγάλη ιστορική και περιβαλλοντική σημασία λόγω του Ολύμπου και του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου
- Περιοχή με μεγάλη φυσική ομορφιά
- Σημαντικότερος δασικός πλούτος ο οποίος λειτουργεί ως πόλος έλξης επισκεπτών
- Πλούσια πολιτιστική παράδοση και κληρονομιά
- Εγγύτητα σε χώρους αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, όπως το Δίον
- Εγγύτητα σε σημαντικά αστικά κέντρα όπως είναι η Κατερίνη, η Θεσσαλονίκη και η Λάρισα
- Εγγύτητα στο κεντρικό εθνικό οδικό δίκτυο, στο σιδηροδρομικό σταθμό Λιτοχώρου και στο λιμάνι Λιτοχώρου.
- Δυναμικός τριτογενής τομέας με έμφαση στο εμπόριο, τα εστιατόρια και τα ξενοδοχεία
- Δυναμική κοινωνική συγκρότηση

Αδυναμίες

- Ανεπαρκής προβολή των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και των πλεονεκτημάτων της περιοχής
- Ανεπάρκεια οργανωμένων υποδομών περιβαλλοντικής ενημέρωσης, εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης
- Άνιση ανάπτυξη των τριών παραγωγικών τομέων
- Χαμηλό μερίδιο ΑΕΠ του Ν. Πιερίας
- Απουσία περιβαλλοντικής και αισθητικής συνείδησης

Ευκαιρίες

- Αύξηση της ζήτησης των δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού
- Προβολή του κάλλους και της περιβαλλοντικής σημασίας του Ολύμπου
- Ύπαρξη χρηματοδοτικών κονδυλίων που ευνοούν την ολοκληρωμένη και ισόρροπη ανάπτυξη

Απειλές

- Αλλοίωση της φυσιογνωμίας της ευρύτερης περιοχής λόγω της υψηλής τουριστικής ανάπτυξης
- Αλλοίωση του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου λόγω του μεγάλου αριθμού επισκεπτών

2.3. Αναμενόμενος αριθμός επισκεπτών

Οι εκτιμήσεις του αναμενόμενου αριθμού επισκεπτών του Κέντρου βασίζονται σε τρία σενάρια: (Α) Στο Ρεαλιστικό σενάριο, (Β) στο Αισιόδοξο και (Γ) στο Απαισιόδοξο. Τα μεγέθη των επισκεπτών στηρίζονται στον αριθμό μαθητών και τουριστών του Νομού Πιερίας αλλά και γενικότερα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς και στον αριθμό επισκεπτών του Εθνικού Δρυμού του Ολύμπου ο οποίος κατά το 2001 ανήλθε στους 124.497.

Για το ρεαλιστικό σενάριο επισκεπτών του Κέντρου πληροφόρησης, εκτιμούμε ότι ένα 30% των επισκεπτών του Εθνικού Δρυμού θα επισκεφθεί και το Κέντρο, ενώ με βάση τα στοιχεία των επισκεπτών του Ολύμπου κατά το 2001, εκτιμούμε ότι περίπου το 15% των επισκεπτών αυτών θα είναι παιδιά. Αντίστοιχα, για το αισιόδοξο σενάριο εκτιμάται ότι το 40% των επισκεπτών του Εθνικού Δρυμού θα επισκεφθεί και το Κέντρο, ενώ για το απαισιόδοξο εκτιμάται ότι το ποσοστό θα είναι 20%. Επιπλέον, σύμφωνα με στοιχεία των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ο συνολικός αριθμός των μαθητών του Ν. Πιερίας εκτός των νηπιαγωγείων, ανέρχεται στους 17.040 για το έτος 2005-2006. Με μία εκτίμηση μπορούμε να πούμε ότι ο συνολικός αριθμός μαθητών της Κεντρικής Μακεδονίας είναι περίπου 245.000.

Για το ρεαλιστικό σενάριο εκτιμούμε ότι το 50% των μαθητών του Νομού Πιερίας και περίπου το 3% των μαθητών της Κ. Μακεδονίας θα επισκεφτούν το Κέντρο Πληροφόρησης, για το αισιόδοξο σενάριο τα ποσοστά εκτιμάται ότι θα είναι 60% και 5% αντίστοιχα, και για το απαισιόδοξο εκτιμάται ότι το 40% των μαθητών του Νομού Πιερίας και περίπου το 1% των μαθητών της Κ. Μακεδονίας θα επισκεφτούν το Κέντρο.

Επομένως συνοπτικά έχουμε τις ακόλουθες εκτιμήσεις.

Α) Το ρεαλιστικό σενάριο προβλέπει :

- 1) Την επίσκεψη 19.873 οργανωμένων επισκεπτών (εκ των οποίων το 80% θα είναι μαθητές σχολείων και το 20% διαφόρων ομάδων, ΚΑΠΗ, ορειβατικοί σύλλογοι, γκρουπ τουριστών κλπ.
- 2) Την επίσκεψη 37.350 μεμονωμένων επισκεπτών εκ των οποίων το 15% περίπου θα είναι παιδιά και το 85% ενήλικες.

Β) Το αισιόδοξο σενάριο προβλέπει :

- 1) Την επίσκεψη 28.152 οργανωμένων επισκεπτών.
- 2) Την επίσκεψη 49.800 μεμονωμένων επισκεπτών.

Γ) Το Απαισιόδοξο σενάριο προβλέπει :

- 1) Την επίσκεψη 11.594 οργανωμένων επισκεπτών.
- 2) Την επίσκεψη 24.900 μεμονωμένων επισκεπτών.

3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

3.1 Ώρες και ημέρες λειτουργίας

Οι ώρες και ημέρες λειτουργίας του Κέντρου Πληροφόρησης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την εξυπηρέτηση όλων των ομάδων στόχου. Για το λόγο αυτό, προτείνεται το Κέντρο να λειτουργεί κάθε μέρα. Το Σαββατοκύριακο αναμένονται συνήθως οι περισσότεροι ανεξάρτητοι επισκέπτες λόγω του ελεύθερου χρόνου και των τουριστικών δραστηριοτήτων και γι' αυτό εξ άλλου τα περισσότερα μουσεία παγκοσμίως είναι ανοιχτά στο κοινό τους τις ημέρες αυτές.

Ωστόσο, το Σαββατοκύριακο δεν αναμένονται επισκέψεις μαθητικών τάξεων, καθώς τα σχολεία πραγματοποιούν επισκέψεις σε μουσεία τις ημέρες που λειτουργούν, δηλαδή τις καθημερινές, είτε πρόκειται για απλή επίσκεψη είτε για την πραγματοποίηση εκπαιδευτικού προγράμματος. Επιπλέον, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, από τα στατιστικά στοιχεία που έχουν καταγραφεί τη Δευτέρα παρατηρείται ο δεύτερος μεγαλύτερος αριθμός επισκεπτών μετά την Κυριακή.

Επιθυμητό θα ήταν, επίσης, να παραμένει το Κέντρο ανοιχτό, σε περιόδους αργιών και εορτών, εκτός ίσως από κάποιες αναπόφευκτες εξαιρέσεις, γιατί τις ημέρες αυτές ισχύουν οι ίδιες συνθήκες με τα Σαββατοκύριακα και αναμένεται να υπάρχει μεγαλύτερη προσέλευση επισκεπτών.

Για τη χειμερινή περίοδο και κυρίως για ημέρες με κακοκαιρία, όπου ο αριθμός των επισκεπτών μειώνεται αρκετά, θα μπορεί να λειτουργεί μέχρι τις 14:00.

Ένα ενδεικτικό ωράριο λειτουργίας είναι 9.00-20:00 καθημερινά, το οποίο κατά την καλοκαιρινή περίοδο προτείνεται να ξεκινάει από τις 8:00 καθώς πολλοί ορειβάτες του Ολύμπου ξεκινούν την ανάβασή τους τις πρωινές ώρες.

3.2 Εναλλακτικές μορφές φορέα

Για τη διαχείριση του Κέντρου Πληροφόρησης εξετάζονται τρεις εναλλακτικές δυνατότητες, οι οποίες καταρχήν εμφανίζονται ως εφικτές και αξιολογούνται οι προοπτικές επιτυχούς υποστήριξης των δραστηριοτήτων τους. Συγκεκριμένα, η διαχείριση και η λειτουργία του Κέντρου Πληροφόρησης μπορούν να αναληφθούν από:

- a. το Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου,
- b. τη Διεύθυνση Δασών Νομού Πιερίας
- c. το Δήμο Λιτοχώρου.

Ανεξάρτητα με το ποιος από τους παραπάνω φορείς θα αναλάβει τη λειτουργία του Κέντρου Πληροφόρησης, θα πρέπει να αναφερθεί ότι δε θα συσταθεί νέο νομικό πρόσωπο αλλά ο κάθε φορέας θα διατηρήσει το νομικό πρόσωπο που ήδη έχει.

3.2.1. Τρόποι λειτουργίας και διαχείρισης του Φορέα

α) Ανάλυση από το Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου

Μία εκδοχή για την ανάληψη της λειτουργίας του Κέντρου Πληροφόρησης είναι να την αναλάβει ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου.

Ο Φορέας Διαχείρισης του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας Υπηρεσιών και Προσωπικού του, και συγκεκριμένα όπως αναφέρεται στο Άρθρο 4, ορίζει ότι οι διοικητικές ενότητες των υπηρεσιών του είναι οι εξής:

- Διεύθυνση
- Τμήμα Διοίκησης – Οικονομικού
 - ο Γραφείο Οικονομικών Υπηρεσιών
 - ο Γραφείο Διοικητικών Υπηρεσιών
 - ο Γραφείο Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης και Δημοσιότητας
- Τμήμα Προστασίας και Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος
 - ο Γραφείο Προστασίας Φυσικού Περιβάλλοντος
 - ο Γραφείο Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος
- Τμήμα Εκτέλεσης Συντήρησης και Λειτουργίας Έργων

Αναλυτικότερα στο Άρθρο 12 του ίδιου κανονισμού αναφέρεται ότι αρμοδιότητες του Γραφείου Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης και Δημοσιότητας είναι η προσέλκυση και πληροφόρηση επισκεπτών, η περιβαλλοντική ενημέρωση και εκπαίδευση, η

προβολή, η δημοσιότητα και οι δημόσιες σχέσεις, ο σχεδιασμός και οργάνωση προγραμμάτων εθελοντών και η έκδοση αδειών ξενάγησης και χορήγησης σήματος ποιότητας. Ειδικότερα οι τρεις από τις πέντε αρμοδιότητες του Γραφείου αναλύονται ως ακολούθως:

1. Προσέλκυση και πληροφόρηση επισκεπτών
 - Λειτουργία κέντρων πληροφόρησης
 - Λειτουργίες υποδοχής και ξενάγησης επισκεπτών
 - Λειτουργία μουσείου φυσικής ιστορίας
 - Οργάνωση και εφαρμογή οικοτουριστικών προγραμμάτων
2. Περιβαλλοντική ενημέρωση και εκπαίδευση
 - Οργάνωση προγραμμάτων κατάρτισης και επιμόρφωσης
 - Προώθηση και υποστήριξη της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στα σχολεία της περιοχής
 - Διοργάνωση συνεδρίων, σεμιναρίων, διαλέξεων, ημερίδων, συναντήσεων, εκθέσεων και άλλων εκδηλώσεων.
3. Προβολή, δημοσιότητα, δημόσιες σχέσεις
 - Προβολή της προστατευόμενης περιοχής σε εθνικό και διεθνές επίπεδο
 - Διοργάνωση συνεδρίων, εκδηλώσεων
 - Ενέργειες βελτίωσης της δημόσιας παρουσίας και προβολή των δραστηριοτήτων του Φορέα
 - Εκδόσεις
 - Συνεργασία με τοπικά Μ.Μ.Ε.
 - Διενέργεια δημοσκοπήσεων των απόψεων της τοπικής κοινωνίας σε θέματα προστασίας
 - Φιλοξενία αντιπροσώπων, συνέδρων, εισηγητών, υποδοχή αποστολών εξωτερικού και οργάνωση αποστολών στο εσωτερικό

Συνεπώς, όπως είναι φανερό από τον παραπάνω κανονισμό, ενδεχόμενη ανάληψη της διαχείρισης του Κέντρου Πληροφόρησης από το Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου θα αποτελέσει ουσιαστικά μία από τις αρμοδιότητες του Γραφείου Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης και Δημοσίων Σχέσεων του Φορέα αυτού και θα τον εξυπηρετούσε όσον αφορά σε θέματα δημοσιότητας και προβολής, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στη γνωστοποίηση της περιβαλλοντικής του ευαισθησίας.

β) Ανάληψη από τη Διεύθυνση Δασών Νομού Πιερίας

Μία εναλλακτική λύση για την ανάληψη της λειτουργίας του Κέντρου πληροφόρησης είναι η Διεύθυνση Δασών Πιερίας.

Με βάση την υπ. αριθμ. 1923/22-3-2005 απόφαση της Δ/νσης Δασών Ν. Πιερίας η κατανομή των αρμοδιοτήτων και η ανάθεση των καθηκόντων στους υπαλλήλους της υπηρεσίας γίνεται μέσω των ακόλουθων τμημάτων:

1. Τμήμα προγραμματισμού και μελετών
2. Τμήμα διοίκησης και διαχείρισης δασών
3. Τμήμα εκτέλεσης δασοτεχνικών έργων
4. Τμήμα προστασίας δασών και δασικών εκτάσεων
5. Τμήμα δασικών χαρτογραφήσεων
6. Τμήμα διοικητικό – λογιστικό
7. Γραφείο ανάπτυξης θήρας, ιχθυοπονίας και δασικής αναψυχής
8. Γραφείο δημοσίου κατηγόρου
9. Γραφείο κίνησης οχημάτων

Τα παραπάνω τμήματα και γραφεία στελεχώνονται από δασολόγους, τεχνικούς, δασοπόνους και γραμματείς αναλόγως με τις απαιτήσεις του κάθε τμήματος. Μία από τις αρμοδιότητες του τμήματος διοίκησης και διαχείρισης δασών είναι και η διαχείριση θεμάτων δασικής εκπαίδευσης και ενημέρωσης. Η στελέχωση του τμήματος αυτού αποτελείται από τέσσερις Γεωτεχνικούς – Δασολόγους και δύο Δασοπόνους. Συνεπώς, σε περίπτωση που πραγματοποιηθεί ανάληψη της λειτουργίας του Κέντρου από τη Διεύθυνση Δασών υπάρχει ήδη ο κατάλληλος μηχανισμός ο οποίος θα μπορέσει να λειτουργήσει άρτια το Κέντρο.

γ) Ανάληψη από το Δήμο Λιτοχώρου

Εναλλακτική λύση είναι η ανάληψη της διαχείρισης του Κέντρου από το Δήμο Λιτοχώρου, εντός των ορίων του οποίου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις του Κέντρου ή από νομικό πρόσωπο στο οποίο συμμετέχει. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει οι τοπικοί φορείς να διαθέσουν το προσωπικό για τη λειτουργία του Κέντρου είτε με νέες προσλήψεις που θα γίνουν για το σκοπό αυτό είτε με σύμβαση παραχώρησης της λειτουργίας του Κέντρου Πληροφόρησης από το Δήμο προς την Αναπτυξιακή Λιτοχώρου, η οποία σύμφωνα με το ΦΕΚ σύστασής της (ΦΕΚ 5346/21-7-1997), δύναται να αναλάβει τη λειτουργία ειδικών κέντρων όπως είναι και το Κέντρο Πληροφόρησης.

Θα πρέπει να αναφερθεί, ότι είναι σαφές ότι τα μεγαλύτερα οφέλη από τη λειτουργία του Κέντρου Πληροφόρησης προκύπτουν για την τοπική κοινωνία, και άρα ο Δήμος έχει σημαντικά κίνητρα για να λειτουργήσει το Κέντρο και να φροντίσει για την προσέλκυση ικανού αριθμού επισκεπτών. Βέβαια, η επιτυχία του προγράμματος προώθησης και δημοσιοποίησης θα εξαρτηθεί τελικά από το δυναμισμό των τοπικών φορέων και από το ανθρώπινο δυναμικό που θα αναλάβει την υλοποίηση του.

3.2.2. Υπέρ και Κατά

α) Ανάληψη από το Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου

Στην περίπτωση που τη λειτουργία του Κέντρου Πληροφόρησης αναλάβει ο Φορέας Διαχείρισης του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, ένα βασικό πλεονέκτημα είναι η άμεση σχέση που έχει ο Φορέας με το αντικείμενο και η εξειδίκευση που έχουν τα στελέχη του Φορέα σε ότι αφορά στον Όλυμπο, στις διαδρομές του, στην πανίδα και τη χλωρίδα του κ.λπ.

Επιπλέον σημαντικό είναι το γεγονός ότι η λειτουργία ενός τέτοιου Κέντρου Πληροφόρησης, σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας Υπηρεσιών και Προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, προβλέπεται ήδη στις αρμοδιότητες ενός τμήματος του Φορέα. Επομένως υπάρχει ήδη η υποδομή σε επίπεδο ανάθεσης καθηκόντων σε στελέχη για την ανάληψη φροντίδας για την άρτια λειτουργία του Κέντρου Πληροφόρησης.

Ωστόσο ένα σημαντικό μειονέκτημα στην περίπτωση ανάληψης της Διαχείρισης του Κέντρου από το Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Δρυμού, είναι ότι στην παρούσα φάση ο Φορέας αυτός βρίσκεται στην αρχή της σύστασής του και επομένως δεν έχει στη διάθεσή του επαρκή αριθμό προσωπικού που θα μπορέσει να απασχοληθεί άμεσα στο Κέντρο Πληροφόρησης, χωρίς να αποκλείεται βέβαια η οργάνωση και έναρξη λειτουργίας του Κέντρου Πληροφόρησης να λειτουργήσει ως έναυσμα για την ταυτόχρονη στελέχωση και λειτουργική ολοκλήρωση του Φορέα Διαχείρισης.

β) Ανάληψη από τη Διεύθυνση Δασών Νομού Πιερίας

Στην περίπτωση που τη λειτουργία του Κέντρου Πληροφόρησης αναλάβει η Διεύθυνση Δασών Ν. Πιερίας, ένα βασικό πλεονέκτημα είναι η επαρκής γνώση του αντικειμένου από το προσωπικό της, καθώς η πλειοψηφία των ατόμων που εργάζονται στη Διεύθυνση Δασών είναι δασολόγοι ή δασοπόνοι άρτια καταρτισμένοι στο αντικείμενο του Κέντρου Πληροφόρησης που δεν είναι άλλο από τη βλάστηση, τη πανίδα και τη πολιτιστική σημασία του Ολύμπου.

Επιπλέον σημαντικό είναι το γεγονός ότι η λειτουργία ενός τέτοιου Κέντρου Πληροφόρησης, σύμφωνα με την απόφαση κατανομής αρμοδιοτήτων και ανάθεσης καθηκόντων της Διεύθυνσης Δασών Ν. Πιερίας μπορεί να αποτελέσει αρμοδιότητα του τμήματος διοίκησης και διαχείρισης δασών. Επομένως ο υφιστάμενος μηχανισμός της Διεύθυνσης Δασών είναι ικανός να διασφαλίσει την άρτια λειτουργία του Κέντρου Πληροφόρησης. Επίσης η ύπαρξη επαρκούς αριθμού προσωπικού αποτελεί βασικό θετικό στοιχείο σε περίπτωση ανάληψης της λειτουργίας του Κέντρου Πληροφόρησης από τη Δ/ση Δασών.

Ωστόσο ένα μειονέκτημα στην περίπτωση ανάληψης της Διαχείρισης του Κέντρου από τη Δ/ση Δασών, είναι ότι η υπηρεσία δεν έχει εμπειρία από διαχείριση αναλόγων Κέντρων και αυτό ενδεχομένως να δημιουργήσει κάποια σύγχυση και προβλήματα κατά την αρχική του λειτουργία.

γ) Ανάληψη από το Δήμο Λιτοχώρου

Στην περίπτωση που η ευθύνη λειτουργίας του Κέντρου αναληφθεί από το Δήμο Λιτοχώρου, ένα σημαντικό πλεονέκτημα είναι ότι υπάρχει η δυνατότητα άμεσης πρόσληψης προσωπικού που θα αναλάβει τη λειτουργία του Κέντρου, ενώ επιπλέον ο Δήμος έχει την ευχέρεια να διαθέσει προσωπικό για κάποιες υποστηρικτικές θέσεις όπως είναι η γραμματειακή υποστήριξη. Επιπλέον, θα υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες να λειτουργήσει συμπληρωματικά με τις άλλες υποδομές περιβαλλοντικής προστασίας και εκπαίδευσης της περιοχής και να εξασφαλίσει κονδύλια και ανθρώπινο δυναμικό για τη λειτουργία του μέσα από χρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Η λειτουργία του Κέντρου Πληροφόρησης μέσω των Αναπτυξιακών Εταιρειών της περιοχής ή Δημοτικών Επιχειρήσεων προσφέρει το πλεονέκτημα, ότι οι φορείς αυτοί μπορούν να προβούν σε προσλήψεις ανθρώπινου δυναμικού για τη λειτουργία του Κέντρου και μπορούν να αξιοποιήσουν άμεσα ως τελικοί δικαιούχοι και με την εμπειρία και τεχνογνωσία που διαθέτουν μια σειρά δυνητικών επιχορηγήσεων για την υλοποίηση μεγάλου μέρους των δράσεων που περιγράφονται στα προγράμματα δημοσιοποίησης.

Ωστόσο, ένα μειονέκτημα στην περίπτωση αυτή θα είναι η μη κατά τεκμήριο εξειδίκευση του Δήμου και των ΝΠΙΔ του σε αντικείμενα σχετικά με το αντικείμενο με το οποίο πραγματεύεται το Κέντρο Πληροφόρησης.

3.3 Οργάνωση - Δομή

3.3.1 Γενική προσέγγιση

Το Κέντρο Πληροφόρησης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου υπολογίζεται ότι δε θα απασχολεί περισσότερα από πέντε άτομα. Ο αριθμός αυτός εκτιμάται ως ικανός για την άρτια λειτουργία του Κέντρου Πληροφόρησης και ταυτόχρονα εξυπηρετεί στη βιωσιμότητά του.

Συγκεκριμένα, η στελέχωση του Κέντρου Πληροφόρησης προτείνεται να είναι η εξής:

- Διευθυντής του Κέντρου,
- Μουσειοπαιδαγωγός του Κέντρου,
- Ξεναγός του Κέντρου,
- Δύο Υπάλληλοι Υποδοχής και πωλητηρίου.

Υπεύθυνος για τη λειτουργία του Κέντρου Πληροφόρησης θα είναι ο Διευθυντής, ο οποίος θα υποστηρίζεται γραμματειακά από άτομο του φορέα λειτουργίας χωρίς να γίνει πρόσληψη νέου προσωπικού, ενώ η επιμέλεια των λογιστικών θα γίνει από το λογιστήριο του φορέα λειτουργίας.

Επιπλέον η λειτουργία του εστιατορίου και του αναψυκτηρίου θα παραχωρηθούν με εκμίσθωση μέσω διαγωνισμού σε ιδιώτες για δύο έτη.

3.3.2. Στελέχωση του Κέντρου Πληροφόρησης

Ο φορέας διαχείρισης και λειτουργίας του Κέντρου Πληροφόρησης, στελεχώνεται από:

- **Διευθυντή**, βασικά καθήκοντα του οποίου είναι η ευρεία δημοσιοποίηση και έναρξη λειτουργίας του Κέντρου Πληροφόρησης, με σκοπό τη γνωστοποίηση της ύπαρξης του και την αύξηση της επισκεψιμότητάς του. Αρμοδιότητα του Διευθυντή είναι η συγκρότηση και ενίσχυση σχέσεων με τους τοπικούς κυρίως φορείς και την τοπική κοινωνία, με τους περιβαλλοντικούς φορείς, καθώς και την εκπαιδευτική κοινότητα που αποτελεί το βασικότερο μέρος των δυνητικών επισκεπτών. Εκτός από τις δημόσιες σχέσεις, άλλες αρμοδιότητες της θέσης του Διευθυντή είναι:

- Χάραξη της πολιτικής του Κέντρου Πληροφόρησης στους διάφορους τομείς δράσης του και στις λειτουργίες για την εξασφάλιση χρηματοδότησης.
- Οργανωτικός σχεδιασμός.
- Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού.
- Ανάθεση των εργασιών συντήρησης σε συνεργεία.
- Ανάθεση εργασιών σε τρίτους.

Ο Διευθυντής θα απασχολείται σε πενήνήμερη βάση –Δευτέρα έως Παρασκευή- με ωράριο από τις 9:00 π.μ. ως τις 17:00 μ.μ.

Για το Διευθυντή προβλέπεται ότι θα είναι στέλεχος με διοικητικές και δημιουργικές ικανότητες και θα είναι απόφοιτος ΑΕΙ.

- **Μουσειοπαιδαγωγό**, βασικά καθήκοντά του οποίου είναι ο σχεδιασμός και η πραγματοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Κέντρου Πληροφόρησης. Σκοπός των εκπαιδευτικών αυτών προγραμμάτων είναι η βελτίωση της πρόσβασης του κοινού στις πληροφορίες και στην ερμηνεία του εκθεματικού υλικού. Ο μουσειοπαιδαγωγός είναι υπεύθυνος για την επιστημονική γνώση που παρουσιάζεται γύρω από το γνωστικό αντικείμενο του Κέντρου, για τη φροντίδα των εκθεμάτων, για την ερμηνεία τους και τη μετάδοση γνώσεων γύρω από αυτά. Επιπλέον, ο μουσειοπαιδαγωγός είναι υπεύθυνος για τα ακόλουθα:

- Το σχεδιασμό και την πραγματοποίηση ειδικών εκδηλώσεων (ειδικά αφιερώματα, προβολές ταινιών, ειδικές εκδηλώσεις κ.λπ.) στην Αίθουσα Περιβαλλοντικής Αγωγής.
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού.

Το ωράριο του μουσειοπαιδαγωγού θα είναι από τις 9:00 π.μ. ως τις 17:00 μ.μ.

Για το μουσειοπαιδαγωγό προβλέπεται ότι θα είναι απόφοιτος ΤΕΙ και ότι θα είναι ειδικός στο γνωστικό αντικείμενο του Κέντρου Πληροφόρησης, θα ερευνάει τα

εκθέματα και θα κάνει σχετικές δημοσιεύσεις, γνωρίζοντας τις τεχνικές επιλογής, αξιολόγησης, διατήρησης και έκθεσης αντικειμένων.

- **Ξεναγός**, στα καθήκοντά του οποίου ανήκουν και ο σχεδιασμός και οι ξεναγήσεις του Κέντρου Πληροφόρησης. Είναι υπεύθυνος για:

- Την οργάνωση των επισκέψεων και των ξεναγήσεων.
- Την ξενάγηση μεμονωμένων, αλλά κυρίως οργανωμένων ομάδων επισκεπτών.

Το ωράριο του ξεναγού θα είναι από τις 9:00 π.μ. ως τις 17:00 μ.μ.

Για τον ξεναγό, όπως και για το μουσειοπαιδαγωγό, προβλέπεται ότι θα είναι απόφοιτος ΤΕΙ και ότι θα είναι ειδικός στο γνωστικό αντικείμενο του Κέντρου Πληροφόρησης.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί ότι σε περίπτωση μαζικής προσέλευσης οργανωμένων ομάδων επισκεπτών, ο ξεναγός θα καθοδηγεί ένα μέρος των επισκεπτών στον εκθεσιακό χώρο, ενώ ο μουσειοπαιδαγωγός θα προσφέρει στους υπόλοιπους δημιουργικές και ενημερωτικές ασχολίες στην Αίθουσα Περιβαλλοντικής Αγωγής έως ότου ολοκληρωθεί η ξενάγηση των προηγούμενων επισκεπτών.

- **Υπάλληλοι Υποδοχής**, οι αρμοδιότητες και τα βασικά καθήκοντα των οποίων συνοψίζονται στα εξής:

- Έκδοση εισιτηρίων και λειτουργία πωλητηρίου.
- Ανανέωση του πάγκου και της αποθήκης με τα προς πώληση είδη.
- Επίτευξη της ομαλής ροής των επισκεπτών κατά τις ομαδικές επισκέψεις.
- Διαχείριση του τηλεφωνικού κέντρου, πρωτοκόλληση της αλληλογραφίας, διαχείριση των επισκέψεων κ.α.

Οι υπάλληλοι υποδοχής θα είναι μερικής απασχόλησης και θα απασχολούνται σε δύο βάρδιες, 09:00-14:30 και 14:30-20:00, προκειμένου να υπάρχει εξυπηρέτηση και στις έντεκα ώρες λειτουργίας του Κέντρου Πληροφόρησης.

Για τους Υπαλλήλους Υποδοχής προβλέπεται ότι θα είναι απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

3.3.3. Δίκτυο συνεργασίας

Το Κέντρο Πληροφόρησης θα αναθέσει τη φύλαξη του χώρου για τις ώρες που θα είναι κλειστό, σε εξωτερική εταιρεία (security), ενώ και η καθαριότητα θα ανατεθεί σε εξωτερικό συνεργείο.

Επίσης θα ανατεθεί η έκδοση εντύπων προβολής και προώθησης του Κέντρου σε τυπογραφείο, και η ενδεχόμενη δημιουργία της ιστοσελίδας του Κέντρου και η συντήρησή της σε κάποιο γραφείο ή ιδιώτη.

Γενικότερη συνεργασία θα επιδιωχθεί με ξεναγούς οι οποίοι θα αναλαμβάνουν την περιήγηση των τουριστών σε μονοπάτια του Ολύμπου με σκοπό τη σύνδεση της εκπαιδευτικής ξενάγησης του Κέντρου με την άμεση επαφή με τη φύση και το βουνό.

Συνεργασία μπορεί επίσης να επιδιωχθεί με υπαλλήλους ορισμένων ταξιδιωτικών πρακτορείων οι οποίοι θα συνεργάζονται με το Κέντρο Πληροφόρησης διοργανώνοντας εκδρομές και επισκέψεις οργανωμένων ομάδων, καθώς επίσης και με έναν αριθμό ξενοδοχείων και εστιατορίων τα οποία θα προβάλουν και θα προωθήσουν το Κέντρο Πληροφόρησης.

Ποικίλοι φορείς που θα παρέχουν πληροφορίες και δεδομένα στο Κέντρο Πληροφόρησης μέσω των βάσεων δεδομένων τους (π.χ. διαδικτυακώς) μπορούν και αυτοί να λογιστούν ως εξωτερικοί συνεργάτες.

3.3.4. Χώροι του Κέντρου Πληροφόρησης

Οι χώροι του Κέντρου Πληροφόρησης δίνονται αναλυτικά παρακάτω:

Χώρος διοικητικών υπηρεσιών

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη Αρχιτεκτονική μελέτη, προτείνεται στη θέση του Καφέ η δημιουργία ενός επιπλέον χώρου, από αυτόν του πάγκου εισόδου, για να εξυπηρετηθούν οι άμεσες ανάγκες του προσωπικού του Κέντρου Πληροφόρησης. Συνολικά, θα υπάρχουν 2 γραφεία των 2 ατόμων και μίας αίθουσας συνεδριάσεων, περίπου 8 ατόμων. Στο διάδρομο δημιουργούνται θέσεις για την τοποθέτηση ερμαρίων για την κάλυψη των αναγκών του προσωπικού σε αποθηκευτικούς χώρους και χώρους αρχειοθέτησης.

Πωλητήριο αναμνηστικών

Εντός του Κέντρου Πληροφόρησης θα λειτουργεί και Κατάστημα αναμνηστικών, εντύπων, δώρων κ.λπ. Το πωλητήριο βρίσκεται στη δεξιά πλευρά της κεντρικής εισόδου του Κέντρου.

Αμφιθέατρο

Το Αμφιθέατρο χωρητικότητας περίπου 135 ατόμων, στο ισόγειο του κτιρίου του Κέντρου θα αποτελέσει:

- Αναπόσπαστο τμήμα του εκθεσιακού χώρου, το οποίο θα παρέχει τη δυνατότητα στον επισκέπτη -είτε στο ξεκίνημα της περιήγησής του είτε με το πέρας της περιήγησής του στην έκθεση (ανάλογα με το πρόγραμμα ξεναγήσεων που θα διαμορφωθεί)- να παρακολουθήσει εδώ την ταινία για τον Εθνικό Δρυμό Ολύμπου καθώς και άλλες σχετικές.
- Χώρο προβολών ποικίλου οπτικοακουστικού υλικού.
- Χώρο διεξαγωγής ομιλιών, συνεδρίων, σεμιναρίων, ημερίδων και άλλων εκδηλώσεων, τόσο του Κέντρου και του Φορέα Διαχείρισης όσο και της τοπικής κοινωνίας και συναφών οργανισμών και οργανώσεων. Το Αμφιθέατρο μπορεί να διατίθεται προς ενοικίαση για τη διεξαγωγή εκδηλώσεων τρίτων και με τον τρόπο αυτόν να προκύπτουν οικονομικά οφέλη για τη στήριξη της λειτουργίας του Κέντρου.
- Εκπαιδευτικό χώρο, ως συνέχεια της Αίθουσας Περιβαλλοντικής Αγωγής (π.χ. για τη παραστατικοποίηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων).

Αίθουσα Περιβαλλοντικής Αγωγής

Η Αίθουσα Περιβαλλοντικής Αγωγής, στον α' όροφο του κτιρίου θα αποτελέσει το ιδανικό ορμητήριο για τους μικρούς και μεγάλους επισκέπτες του Κέντρου Πληροφόρησης. Στην αίθουσα αυτή θα αναπτύσσονται εκπαιδευτικές δραστηριότητες και προγράμματα.

Ο εκθεσιακός χώρος του Κέντρου Πληροφόρησης, με τη μουσειολογική και μουσειοπαιδαγωγική σχεδίασή του, θα παρέχει τη δυνατότητα για την ανάπτυξη ποικίλων ψυχοπαιδαγωγικών δραστηριοτήτων, οι οποίες θα κορυφώνονται στη συγκεκριμένη αίθουσα καθώς και στον περιβάλλοντα χώρο, ο οποίος θεωρείται προέκταση του εκθεσιακού.

Βιβλιοθήκη

Η βιβλιοθήκη του Κέντρου Πληροφόρησης βρίσκεται στον α' όροφο του κτιρίου, απέναντι από την Αίθουσα Περιβαλλοντικής Αγωγής. Ο χώρος αυτός δύναται να λειτουργήσει: α) ως χώρος συγκέντρωσης όλης της σχετικής βιβλιογραφίας για τον Όλυμπο και παραπέρα της σχετικής βιβλιογραφίας για τις προστατευόμενες περιοχές και τον φυσικό τους πλούτο, β) ως χώρος εργασίας ειδικών επιστημόνων και ερευνητών που επισκέπτονται το Κέντρο Πληροφόρησης και τον Εθνικό Δρυμό, γ) ως χώρος εργαστηρίου (φιλοξενώντας μικρό εργαστήριο) για την υλοποίηση απλών εργασιών αναγνώρισης ειδών, δημιουργίας παρασκευασμάτων, κλπ.

3.3.5. Λοιπός εξοπλισμός

Για την υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων τόσο εντός της Αίθουσας Περιβαλλοντικής Αγωγής και του εκθεσιακού χώρου, όσο και στον περιβάλλοντα χώρο, απαιτείται η προμήθεια σχετικού εξοπλισμού. Ενδεικτικά προτείνεται να

αγοραστούν τα κάτωθι υλικά η προμήθεια των οποίων θα κοστίσει περίπου 15.000 €:

- ο Δέκα (10) ζεύγη κιάλια 10Χ50, πολύ μεγάλης αντοχής και καλής ευκρίνειας ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν εύκολα από παιδιά αλλά και ενήλικες. Προτείνεται η απόκτηση δέκα ζευγών, ενός ιδιαιτέρως ικανοποιητικού αριθμού, ώστε να δίνεται η δυνατότητα στο πεδίο, όλα τα μέλη της ομάδας να έχουν εύκολη και άμεση πρόσβαση και να μην περιμένουν στη σειρά επί πολλή ώρα για να παρατηρήσουν, οπότε και να χάνουν το ενδιαφέρον τους.
- ο Δύο (2) τηλεσκόπια με αντικειμενικούς 100 χιλιοστών τουλάχιστον και συλλογή προσοφθαλμίων 2,5, 1,5 και 0,5 χιλιοστών, με θήκες. Για τους ίδιους λόγους που περιγράφηκαν ανωτέρω στα κιάλια, προτείνεται η απόκτηση δύο πολύ ανθεκτικών τηλεσκοπίων.
- ο Δύο (2) τρίποδες W-622 μεταλλικοί, με θήκη για τη στήριξη των τηλεσκοπίων.
- ο Ένας (1) Η/Υ για την παρουσίαση ποικίλων πολυμεσικών τίτλων κατά την υλοποίηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.
- ο Ένας (1) εκτυπωτής.
- ο Ένας (1) προβολέας διαφανειών (slide projector).
- ο Μία (1) οθόνη προβολών.
- ο Δέκα (10) μεγεθυντικοί φακοί για την παρατήρηση στο πεδίο και στην αίθουσα.
- ο Δέκα (10) πυξίδες για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων προσανατολισμού.
- ο Δέκα (10) μετροταινίες.
- ο Ένα (1) δημοσιογραφικό κασετοφωνάκι.
- ο Είκοσι (20) πλαστικά κουτιά για τη συλλογή και αποθήκευση ειδών.
- ο Δέκα (10) απόχες για τη συλλογή δειγμάτων.
- ο Δέκα (10) μικρά φτυαράκια και τσουγκράνες για δειγματοληψίες.
- ο Δέκα (10) χάρακες διαφανείς για την τάξη και το πεδίο.
- ο Δύο (2) πίνακες ανακοινώσεων από φελλό για την αίθουσα, ώστε να αναρτώνται σχετικές ειδήσεις αλλά και εργασίες παιδιών (π.χ. ζωγραφιές).
- ο Ένας (1) πίνακας γραφής με μαρκαδόρο για την αναγραφή ποικίλων στοιχείων κατά την υλοποίηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.

Επιπρόσθετα, για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, απαιτείται η απόκτηση σχετικής βιβλιογραφίας, όπως αυτή που προτείνεται ενδεικτικά:

ΠΑΙΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ	Βλαχοπούλου, Σ. (1997) Η πασχαλίτσα που αγαπούσε τα λουλούδια, Σειρά Παιδί και Περιβάλλον, Κέδρος Αθήνα
	Βλαχοπούλου, Σ. (1997) Ο τρομαγμένος σκαντζόχοιρος, Σειρά Παιδί και Περιβάλλον, Κέδρος Αθήνα
	Βλαχοπούλου, Σ. (1997) Πετώντας στα δάση, Σειρά Παιδί και Περιβάλλον, Κέδρος Αθήνα
	Βλαχοπούλου, Σ. (1997) Το καμένο δάσος, Σειρά Παιδί και Περιβάλλον, Κέδρος Αθήνα
	Κάιζερ, Ρ., (1994) Το βιβλίο του δάσους, Ερευνητές, Αθήνα
	Κάντζολα - Σαμπατάκου, Β., Ανδρικόπουλος, Ν. (2002) Το δάσος που το 'σκασε, Μινώας, Αθήνα.
	Λε Ροζέ, Μ., (2002) Τα μυστικά του δάσους, Άγκυρα, Αθήνα
	Μιχαηλάκη - Αρφόρα, Β. (2003) Ο Δρακοπόταμος, Διάπλαση, Αθήνα.
	Τασιόπουλος, Β., Μαριάνοβιτς, Σ. (2003) Ο τούφας στο μεγάλο δάσος, Σύγχρονοι Ορίζοντες, Αθήνα

ΠΑΚΕΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ. (1999). Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση και Ίδρυμα Μποδοσάκη
	ΤΑ ΔΑΣΗ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ (1999) Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση (WWF ΕΛΛΑΣ), Εκδόσεις Πατάκη
	ΤΟ ΔΑΣΟΣ. (1990). Ελληνική Εταιρία Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης
	ΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΖΗΤΗΜΑ. (2000). Εκδόσεις Γράμματα
ΟΔΗΓΟΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΕΙΔΩΝ	Το πρώτο μου βιβλίο για τα πουλιά. Υπουργείο Γεωργίας και Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρία
	Αγριολούλουδα της Ελλάδας. Γιώργος Σφήκας
	Δέντρα και Θάμνοι της Ελλάδας. Γιώργος Σφήκας
	Δέντρα και Θάμνοι της Ελλάδας (δύο τόμοι). Οικολογική Κίνηση Δράμας και ΤΕΙ Δράμας.
	Φυτά του Ταΰγετου. Περιφέρεια Πελοποννήσου και ΟΙΚΟΤΟΠΙΑ
	Τα Μανιτάρια της Ελλάδας. Στέφανος Διαμαντής
	Οι πεταλούδες της Ελλάδας. Λάζαρος Παμπέρης
	Τα εθνικά πάρκα της Ελλάδας. Γιώργος Σφήκας
	Οι παιώνιες της Ελλάδας. Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας
	Τα πουλιά της Ελλάδας. Γιώργος Χανδρινός
	Κλείδες αναγνώρισης ειδών, για παιδιά, στις ακόλουθες θεματικές ενότητες: φυτά, θηλαστικά, ερπετά και έντομα του Field Education Council της Μεγ. Βρετανίας

4. ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

4.1 Κόστος επένδυσης και κάλυψη αυτού

Το κόστος του έργου της ολοκλήρωσης του κτιρίου σύμφωνα με στοιχεία της Διεύθυνσης Δασών Πιερίας ανέρχεται στα 1.000.500 €. Το κόστος της επένδυσης που αφορά στη δημιουργία του εκθεσιακού χώρου και στη δημιουργία των θεματικών αξόνων που αναφέρθηκαν σε προηγούμενη παράγραφο, σύμφωνα με τη μουσειογραφική μελέτη του Κέντρου Πληροφόρησης του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, ανέρχεται στα 672.485,44 €. Επιπλέον η προμήθεια του εξοπλισμού του Κέντρου Πληροφόρησης όπως αναφέρθηκε και στην παράγραφο 3.3.5. ανέρχεται στις 15.000 €. Η απόσβεση του ποσού αυτού θα γίνει μέσω των ετήσιων εσόδων που θα έχει το Κέντρο Πληροφόρησης από τις πωλήσεις εισιτηρίων και αναμνηστικών, καθώς και από τις εκμισθώσεις του εστιατορίου, του αναψυκτηρίου και του αμφιθεάτρου. Τα έσοδα και τα έξοδα του Κέντρου περιγράφονται αναλυτικότερα στη συνέχεια.

4.1.1. Χρηματοοικονομικά έξοδα

Για τη λειτουργία και την οργάνωση του Κέντρου Πληροφόρησης δεν θα ληφθεί κάποιο τραπεζικό δάνειο και συνεπώς δε λαμβάνονται υπ' όψη τέτοιου είδους έξοδα.

4.2. Ετήσια έξοδα

Οι ετήσιες δαπάνες του Κέντρου Πληροφόρησης περιλαμβάνουν τις:

- Δαπάνες μισθοδοσίας μόνιμου προσωπικού.
- Λειτουργικές δαπάνες.
- Δαπάνες προβολής και προώθησης.

4.2.1. Κόστος προσωπικού

Το κόστος προσωπικού αποτελεί σταθερό έξοδο για το Κέντρο Πληροφόρησης. Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, στο Κέντρο Πληροφόρησης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου θα απασχοληθούν συνολικά 5 άτομα, ο Διευθυντής, ο Μουσειοπαιδαγωγός, ο Ξεναγός και δύο Υπάλληλοι Υποδοχής. Θα πρέπει να τονισθεί ότι κάποιες θέσεις γραφείων, γραμματείας κλπ. προτείνεται να καλυφθούν με προσωπικό του φορέα που θα αναλάβει τη λειτουργία του Κέντρου (ηχ Δήμος ή Διεύθυνση Δασών ή Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου) και επομένως δε θα επιβαρύνουν οικονομικά το Κέντρο Πληροφόρησης. Προβλέπεται ότι οι υπάλληλοι προσλαμβάνονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας από το Φορέα Διαχείρισης του Κέντρου Πληροφόρησης.

Οι μικτές μηνιαίες αποδοχές διατηρούνται στα όρια των ελάχιστων αποδοχών που προβλέπει η γενική συλλογική σύμβαση εργασίας. Σύμφωνα, με τις ισχύουσες διατάξεις και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία από την επιθεώρηση εργασίας σχετικά με την απασχόληση και την ασφάλιση και τη διετή γενική συλλογική σύμβαση εργασίας για το έτος 2006 οι ελάχιστες μηνιαίες αποδοχές για το διευθυντή, το μουσειοπαιδαγωγό και τον ξεναγό ανέρχονται σε 720 €, συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών και το ελάχιστο ημερομίσθιο σε 28,8 €, ενώ για τους υπαλλήλους υποδοχής οι ελάχιστες μηνιαίες αποδοχές ανέρχονται σε 660,21 €, συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών και το ελάχιστο ημερομίσθιο σε 26,41 €. Οι κρατήσεις για τους υπαλλήλους ανέρχονται στο 16% και για τον εργοδότη στο 28,06%. Είναι δυνατή η μερική απασχόληση των υπαλλήλων. Η εργασία για την Κυριακή και τις αργίες επιβαρύνεται με 75%. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, το Κέντρο Πληροφόρησης θα λειτουργεί τις Κυριακές και τις αργίες εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις.

Στις συνολικές δαπάνες μισθοδοσίας υπολογίζεται ο μικτός μηνιαίος μισθός που καταβάλλεται σε 14μηνιαία βάση, συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών. Άλλα επιδόματα που οφείλονται στους εργαζόμενους είναι επίδομα έγγαμου 10%, επίδομα για κάθε παιδί 10%, επίδομα πτυχίου ΤΕΙ 13 %, πτυχίο ΑΕΙ 18%, επίδομα διαχειριστικών λαθών 5%, επίδομα ξένης γλώσσας 5%, επίδομα 8ετούς προϋπηρεσίας 2,5%, επίδομα διευθυντή 10%, επίδομα χρήσης Η/Υ 15%

επί των ακαθαρίστων αποδοχών της γενικής συλλογικής σύμβασης εργασίας. Για το διευθυντή του Κέντρου Πληροφόρησης προβλέπεται ότι θα είναι έγγαμος, ότι είναι απόφοιτος ΑΕΙ, ότι οφείλεται σε αυτόν το επίδομα χρήσης του Η/Υ, επίδομα δύο ξένων γλωσσών, επίδομα διευθυντή και επίδομα δετούς προϋπηρεσίας. Για το μουσειοπαιδαγωγό και τον ξεναγό εκτιμάται ότι θα είναι έγγαμοι, απόφοιτοι ΤΕΙ, ότι οφείλεται σε αυτούς το επίδομα χρήσης Η/Υ και επίδομα δύο ξένων γλωσσών. Για τους Υπαλλήλους Υποδοχής εκτιμάται ότι είναι μερικής απασχόλησης, έγγαμοι, ότι τους οφείλεται το επίδομα διαχειριστικών λαθών, επίδομα χρήσης Η/Υ και επίδομα δύο ξένων γλωσσών.

Οι μικτές μηνιαίες αποδοχές συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών για το 1ο έτος λειτουργίας ανά θέση εργασίας εμφανίζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 4. Ετήσιες δαπάνες προσωπικού

Θέση	Μικτό Μηνιαίο Κόστος (€)	Αριθμός Απασχολουμένων	Μήνες	Συνολικό Ετήσιο Κόστος (€)
Διευθυντής	1.692	1	14	23.689
Μουσειοπαιδαγωγός	1.513	1	14	21.184
Ξεναγός	1.513	1	14	21.184
Υπάλληλος Υποδοχής	1.085	2	14	30.386
ΣΥΝΟΛΟ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	6.889			96.443

Στο Συνολικό Ετήσιο Κόστος Μισθοδοσίας προστίθενται και οι δαπάνες για την κατάρτιση και εκπαίδευση του προσωπικού, που προκύπτουν ως ποσοστό 7,5% του κόστους μισθοδοσίας και εκτιμώνται σε 7.233 €. Επομένως το συνολικό κόστος ανέρχεται στις 103.676 €.

4.2.2. Λειτουργικές δαπάνες

4.2.2.1. Ηλεκτρικό – Τηλεπικοινωνίες – Ύδρευση - Θέρμανση

Στις δαπάνες λειτουργίας του Κέντρου περιλαμβάνεται η δαπάνη που απαιτείται για τον ηλεκτροφωτισμό, τόσο των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων του Κέντρου Πληροφόρησης, όσο και για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων, η δαπάνη που σχετίζεται με τις τηλεφωνικές συνδιαλέξεις που γίνονται από το προσωπικό του Κέντρου (διοικητικές λειτουργίες, δημόσιες σχέσεις, επικοινωνία με φορείς), η δαπάνη που αφορά στη θέρμανση του κτιρίου και η δαπάνη που σχετίζεται με την ύδρευση του Κέντρου. Μία εκτίμηση των ετήσιων δαπανών αυτών οι οποίες είναι ένα σταθερό έξοδο για το Κέντρο, δίνεται στον πίνακα που ακολουθεί. Η εκτίμηση έγινε βάσει στοιχείων από άλλα μουσεία και ανάλογες εγκαταστάσεις (π.χ. Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Αλεξανδρούπολης) και λαμβάνοντας υπόψη το κλίμα της περιοχής του Λιτοχώρου το οποίο κατά τους χειμερινούς μήνες είναι αρκετά ψυχρό.

Πίνακας 5. Ετήσιες δαπάνες ηλεκτροφωτισμού, τηλεφώνου, θέρμανσης και ύδρευσης

Κατηγορία Δαπάνης	Ετήσιο Κόστος (€)
Δαπάνη Ηλεκτροφωτισμού	7.000
Τηλεφωνικά Έξοδα	2.500
Δαπάνη Θέρμανσης	30.000
Ύδρευση	400
ΣΥΝΟΛΟ	39.900

Συνεπώς τα ετήσια έξοδα για τις προαναφερόμενες δαπάνες κατά το πρώτο έτος λειτουργίας του Κέντρου εκτιμώνται στις **39.900 €**.

4.2.2.2. Ασφάλεια χώρων

Η ασφάλεια του Κέντρου Πληροφόρησης θα ανατεθεί σε εξωτερική εταιρεία (security) και η συνολική ετήσια δαπάνη για την εγκατάσταση και τη λειτουργία για το πρώτο έτος, σύμφωνα με στοιχεία από ιδιωτική εταιρεία, εκτιμάται να είναι 3.000 €. Μετά το πρώτο έτος λειτουργίας του Κέντρου το ετήσιο κόστος για την παρακολούθηση και τη συντήρηση του συστήματος συναγερμού εκτιμάται να είναι 70 €.

4.2.2.3. Καθαρισμός

Το συνεργείο καθαρισμού θα είναι υπεύθυνο για τη διατήρηση της καθαριότητας των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων του Κέντρου Πληροφόρησης. Προτείνεται να προσληφθεί επαγγελματικό συνεργείο καθαρισμού, για το οποίο εκτιμάται αρκετά μεγάλη δαπάνη, αφού στην προσφερόμενη τιμή περιλαμβάνονται καθαριστικά. Σύμφωνα με προσφορά ιδιωτικού συνεργείου καθαρισμού θα απαιτηθεί ένα άτομο κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του Κέντρου Πληροφόρησης και ένα συνεργείο το οποίο θα επιμελείται την καθαριότητα μετά το κλείσιμο του Κέντρου. Εκτιμάται ότι η συνολική μηνιαία δαπάνη για την καθαριότητα του Κέντρου θα ανέλθει στα 3.500 € και συνεπώς η ετήσια δαπάνη εκτιμάται στα 42.000 €.

4.2.2.4. Συντήρηση του κτιρίου

Η συντήρηση των κτιριακών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων του Κέντρου Πληροφόρησης θα ανατεθεί σε εξωτερικά συνεργεία και η συνολική ετήσια δαπάνη με βάση άλλες ανάλογες κτιριακές εγκαταστάσεις (π.χ. Οικομυσείο Γρεβενών) εκτιμάται ότι θα είναι 1.500 €. Ωστόσο εκτιμάται ότι μετά τα τρία πρώτα έτη λειτουργίας η δαπάνη αυτή θα αυξηθεί καθώς αναμένεται να υπάρξουν μέχρι τότε φθορές, τόσο στο ίδιο το κτίριο, όσο και πιθανώς στις εγκαταστάσεις του.

4.2.2.5. Αναλώσιμα

Πρόκειται για την αγορά γραφικής ύλης, υλικών καθαρισμού, ειδών υγιεινής, κ.λπ. Η συνολική ετήσια δαπάνη για τα αναλώσιμα θα είναι περίπου 3.000 €. Συνολικά τα λειτουργικά έξοδα για τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Κέντρου δίνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6. Ετήσιες δαπάνες λειτουργίας του Κέντρου

Κατηγορία Δαπάνης	Ετήσιο Κόστος (€)
Δαπάνη Ηλεκτροφωτισμού	7.000
Τηλεφωνικά Έξοδα	2.500
Δαπάνη Θέρμανσης	30.000
Υδρευση	400
Ασφάλεια	3.000
Υπηρεσίες Καθαριότητας	42.000
Δαπάνες Συντήρησης Κέντρου	1.500
Αναλώσιμα	3.000
Απρόβλεπτα~3%	2.682
ΣΥΝΟΛΟ	92.082

4.2.3. Έξοδα προβολής και προώθησης

4.2.3.1. Εκδόσεις

Με στόχο την προβολή και την προώθηση του Κέντρου Πληροφόρησης, θα τυπωθούν έντυπα και εκδόσεις για την περιοχή. Το Κέντρο Πληροφόρησης θα αναθέσει σε εξωτερικό τυπογραφείο να δημιουργήσει και να εκδώσει έντυπα, σχετικά με το Κέντρο (οδηγός του Κέντρου, χάρτης του Κέντρου κλπ) τα οποία θα δοθούν σε ξενοδοχεία, εστιατόρια και τουριστικά γραφεία της περιοχής προκειμένου να προβληθεί το Κέντρο στους επισκέπτες. Η ετήσια δαπάνη για την έκδοση αυτών των ενημερωτικών εντύπων εκτιμάται στα 6.000 €.

4.2.3.2. Διαδικτυακός τόπος

Η δημιουργία διαδικτυακού τόπου μέσα από το οποίο θα δίνονται πληροφορίες για το Κέντρο Πληροφόρησης καθώς και για τον Εθνικό Δρυμό Ολύμπου θα ανατεθεί σε εξωτερικό γραφείο. Η ιστοσελίδα μπορεί να αποτελέσει ένα μέσο προβολής του Κέντρου και των εκδηλώσεων που πραγματοποιεί, όπως επίσης και να ενημερώνει σχετικά με διάφορα περιβαλλοντικά θέματα που αφορούν στην περιοχή. Επίσης, μέσω της ιστοσελίδας είναι δυνατή και η επικοινωνία με το κοινό. Το γραφείο στο οποίο θα ανατεθεί η δημιουργία της ιστοσελίδας θα είναι υπεύθυνο και για την αέναο επικαιροποίησή της. Η δαπάνη για τη δημιουργία της ιστοσελίδας σύμφωνα με προσφορές ιδιωτικών γραφείων ανέρχεται στα 5.000 €, εφ' άπαξ, ενώ η δαπάνη για τη λειτουργία και τη συντήρηση της 1.000 € ετησίως.

4.2.3.3. Άλλοι τρόποι

Η τελετή εγκαινίων του Κέντρου Πληροφόρησης αποτελεί μία άλλη δράση προβολής του Κέντρου στην τοπική κοινωνία. Στις δαπάνες για την τελετή αυτή περιλαμβάνονται όλα τα έξοδα που απαιτούνται για την οργάνωση και πραγματοποίηση της. Τέτοιες δαπάνες είναι οι προσκλήσεις που θα σταλούν στους προσκεκλημένους της εκδήλωσης, αναμνηστικά δώρα που θα προσφερθούν στους επισήμους, καθώς επίσης και η δαπάνη που απαιτείται για την εστίαση-catering της εκδήλωσης. Το συνολικό κόστος της τελετής εγκαινίων εκτιμάται σε 6.000 €.

Τέλος, ένα άλλο μέσο προώθησης του κέντρου Πληροφόρησης είναι η διεξαγωγή συναντήσεων με οργανισμούς και οργανώσεις της περιοχής. Οι συναντήσεις με φορείς, τοπικούς και περιβαλλοντικούς, έχουν σαν σκοπό την γνωριμία αυτών με το Κέντρο Πληροφόρησης και την καλλιέργεια καλών σχέσεων με αυτούς για λόγους αύξησης της επισκεψιμότητας. Ανάμεσά τους θα μπορούσε μάλιστα να αναζητηθούν πιθανοί χορηγοί για τη λειτουργία ή για την υποστήριξη συγκεκριμένων ενεργειών του Κέντρου. Το ετήσιο κόστος για την οργάνωση των συναντήσεων αυτών εκτιμάται ότι ανέρχεται σε 4.000 € κατ' έτος.

Συνολικά τα έξοδα προβολής και προώθησης του Κέντρου Πληροφόρησης για το πρώτο χρόνο λειτουργίας του φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 7. Ετήσιες δαπάνες προβολής και προώθησης του Κέντρου

ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ	
Τύπος	Κόστος (€)
Έντυπα	6.000
Διαδικτυακός τόπος	5.000
Τελετή εγκαινίων	6.000
Προσκλήσεις-Πρόγραμμα	1.500
Δώρα σε επισήμους	1.500
Εστίαση	3.000
Συναντήσεις	4.000
ΣΥΝΟΛΟ	21.000

Επομένως τα συνολικά έξοδα του Κέντρου Πληροφόρησης για το πρώτο έτος λειτουργίας του ανέρχονται στις 209.525 € όπως φαίνεται και στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 7. Ετήσιες συνολικές δαπάνες του Κέντρου

ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΟΔΑ	
Τύπος εξόδων	Ετήσιο Κόστος (€)
Αμοιβές προσωπικού	96.443
Λειτουργικά έξοδα	92.082
Έξοδα προβολής και προώθησης	21.000
ΣΥΝΟΛΟ	209.525

4.2.4. Μεταβλητό κόστος

Για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων θα πρέπει να υπολογιστεί και το μεταβλητό κόστος στα επιμέρους τμήματα. Το μεταβλητό κόστος βρίσκεται σε συνάρτηση με τον όγκο των επισκεπτών και της κατανάλωσης.

Μεταβλητό κόστος υπολογίζεται σε όλα τα τμήματα και κυρίως σε αυτά που παρέχουν υλικά αγαθά προς τους επισκέπτες. Ειδικότερα υπολογίζονται τα παρακάτω ποσοστά μεταβλητού κόστους:

A) Για τα εισιτήρια σε 5% επί των πωλήσεων

B) Για το Πωλητήριο αναμνηστικών σε 40% επί των πωλήσεων.

4.3. Ετήσια έσοδα

Οι εκτιμήσεις εσόδων του Κέντρου Πληροφόρησης βασίζονται σε τρία σενάρια: (Α) Στο Ρεαλιστικό σενάριο, (Β) στο Αισιόδοξο και (Γ) στο Απαισιόδοξο, αναλόγως με τον αριθμό επισκεπτών όπως περιγράφηκε και στην παράγραφο 2.3.

4.3.1. Εισιτήριο εισόδου

Η τιμή εισόδου για το Κέντρο Πληροφόρησης είναι καθοριστική για τη βιωσιμότητα της επένδυσης, καθότι το Κέντρο θα δημιουργεί σημαντικά λειτουργικά έξοδα, τα οποία σε μεγάλο ποσοστό είναι σταθερά και ανεξάρτητα από τον αριθμό των αφίξεων.

Παράλληλα η τιμή εισόδου δεν θα πρέπει να είναι απαγορευτική ή αποτρεπτική για την προσέλευση επισκεπτών και ομάδων επισκεπτών.

Για τον προσδιορισμό του ύψους της τιμής εισόδου λήφθηκαν υπόψη οι τιμές εισόδου σε παρόμοιες εγκαταστάσεις, αν και δεν υπάρχουν απόλυτα συγκρίσιμα στοιχεία.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι :

Α) στο "Κέντρο Διάδοσης επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας" που λειτουργεί στη Θέρμη της Θεσσαλονίκης και αποτελεί ένα ενιαίο πάρκο, η τιμή εισόδου για το Πλανητάριο ανέρχεται σε 6 €, για το Κοσμοθέατρο σε 7 € και για το Προσομοιωτή σε 4 €, ενώ οι μειωμένες τιμές είναι 5 €, 4 € και 3 € αντίστοιχα. Συνολικά ο επισκέπτης θα πρέπει να καταβάλει συνολικά 17 € ή 12 € σε μειωμένες τιμές.

Β) Στο σπήλαιο της Αλιστράτης (που αποτελεί επίσης δημοφιλή προορισμό σχολείων), η τιμή εισόδου είναι 6,5 € για τους μεμονωμένους επισκέπτες, 5 € για τις οργανωμένες ομάδες (γκρούπ), 3,5 € για τα ΚΑΠΗ, Λύκεια και Γυμνάσια και 2 € για τα Δημοτικά σχολεία.

Γ) Οι τιμές εισόδου στα Μουσεία βρίσκονται στα 5,00 €

Δ) Η τιμή εισόδου στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Γουλανδρή στην Αθήνα είναι ίση με 5 € ενώ για τους μαθητές ανέρχεται στα 3 €. Επιπλέον, οι εκπαιδευτικές εκδρομές είναι δωρεάν και υπάρχει μειωμένο εισιτήριο 3 € για φοιτητές, ΚΑΠΗ και άτομα κάτω των 18 χρονών.

Οι εκτιμήσεις των εσόδων βασίζονται στην υπόθεση ότι η τιμή του εισιτηρίου για τις οργανωμένες ομάδες μαθητών θα είναι ένα (1) Ευρώ, για τις οργανωμένες ομάδες επισκεπτών θα είναι δύο (2) Ευρώ και για τους μεμονωμένους επισκέπτες θα είναι τρία (3) Ευρώ για τους ενήλικες και δωρεάν για τα παιδιά.

4.3.2. Αναψυκτήριο – Εστιατόριο – Αμφιθέατρο

Όπως έχει αναφερθεί και σε προηγούμενη παράγραφο, το αναψυκτήριο και το εστιατόριο θα εκμισθωθούν σε ιδιώτη, ενώ το αμφιθέατρο θα μπορεί να νοικιάζεται για διάφορες ομιλίες, εκδηλώσεις και συνέδρια. Σύμφωνα με πληροφορίες του Δήμου Λιτοχώρου σχετικά με τις τιμές εκμίσθωσης αναλόγων εγκαταστάσεων, εκτιμάται ότι το αναψυκτήριο – καφέ θα εκμισθωθεί με μηνιαίο αντίτιμο 500 €, ενώ το ενοίκιο του εστιατορίου θα ανέλθει στα 1.000 €. Επιπλέον, σύμφωνα πάλι με πληροφορίες από το Δήμο Λιτοχώρου, το αντίτιμο ενοικίασης του αμφιθεάτρου εκτιμάται στα 250 € ημερησίως, ενώ αναμένεται να πραγματοποιούνται περίπου 10 εκδηλώσεις ετησίως.

4.3.3. Πωλητήριο αναμνηστικών

Τα κέρδη από τα αναμνηστικά κ.λπ. θα ανέρχονται σε 0,50 Ευρώ ανά επισκέπτη, κατά μέσο όρο, λαμβάνοντας υπ' όψη αντίστοιχες δαπάνες που πραγματοποιούν επισκέπτες ανάλογων Κέντρων Πληροφόρησης και μουσείων, που δέχονται μαθητικές εκδρομές και μεμονωμένους επισκέπτες.

4.3.4. Χορηγίες – Ενισχύσεις

Δε γίνονται προβλέψεις για τα έσοδα από πιθανές χορηγίες που πιθανόν να γίνουν προς το Κέντρο Πληροφόρησης. Ο λόγος είναι ότι θεωρητικά υπάρχει σχετικά μικρή πιθανότητα να υπάρξουν χορηγίες κατά το πρώτο διάστημα λειτουργίας, ενώ αυτό θα ήταν εφικτό μελλοντικά, και εφόσον το Κέντρο Πληροφόρησης καταδείξει μια δυναμική παρουσία στην περιοχή.

Οι χορηγίες μπορούν να προέλθουν από επιχειρήσεις της περιοχής ή της χώρας που στοχεύουν να επιδείξουν την περιβαλλοντική τους ευαισθησία, εφόσον θεματικά το Κέντρο Πληροφόρησης προβάλλει ένα από τα σημαντικότερα από

περιβαλλοντικής και πολιτιστικής άποψης βουνά της Ελλάδας όπως είναι ο Όλυμπος, ο οποίος έχει παγκόσμια απήχηση, καθώς και θέματα προστασίας και διατήρησης του περιβάλλοντος. Μια κατηγορία επιχειρήσεων-χορηγών μπορεί να είναι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό κλάδο, όπως εταιρείες παροχής υπηρεσιών φιλοξενίας-εστίασης, που έχουν έμμεσο όφελος από τη λειτουργία του Κέντρου Πληροφόρησης.

Τα ετήσια έσοδα του Κέντρου πληροφόρησης με βάση τα τρία σενάρια που προαναφέρθηκαν φαίνονται στους τρεις πίνακες που ακολουθούν.

Πίνακας 8. Αισιόδοξο σενάριο επισκεπτών και εσόδων του Κέντρου

Αισιόδοξο σενάριο επισκεπτών και εσόδων του Κέντρου			
Αισιόδοξο σενάριο	Αριθμός	Τιμή μονάδας (€)	Έσοδα (€)
Μαθητές	22.522 εισιτήρια	1	22.522
Οργανωμένοι εκτός μαθητών	5.630 εισιτήρια	2	11.261
Μεμονωμένοι Ενήλικες	42.280 εισιτήρια	3	126.841
Μεμονωμένοι Παιδιά	7.520 εισιτήρια	0	0
Αναμνηστικά	70.433 άτομα	0,5	35.216
Αμφιθέατρο	14 εκδηλώσεις	250	3.500
Ενοίκιο εστιατορίου	12 μήνες	1.000	12.000
Ενοίκιο αναψυκτηρίου	12 μήνες	500	6.000
ΣΥΝΟΛΑ			217.340

Πίνακας 9. Ρεαλιστικό σενάριο επισκεπτών και εσόδων του Κέντρου

Ρεαλιστικό σενάριο επισκεπτών και εσόδων του Κέντρου			
Ρεαλιστικό σενάριο	Αριθμός	Τιμή Μονάδας (€)	Έσοδα (€)
Μαθητές	15.899 εισιτήρια	1	15.899
Οργανωμένοι εκτός μαθητών	3.975 εισιτήρια	2	7.949
Μεμονωμένοι Ενήλικες	31.710 εισιτήρια	3	95.130
Μεμονωμένοι Παιδιά	5.640 εισιτήρια	0	0
Αναμνηστικά	51.584 άτομα	0,5	25.792
Αμφιθέατρο	10 εκδηλώσεις	250	2.500
Ενοίκιο εστιατορίου	12 μήνες	1.000	12.000
Ενοίκιο αναψυκτηρίου	12 μήνες	500	6.000
ΣΥΝΟΛΑ			165.270

Πίνακας 10. Απαισιόδοξο σενάριο επισκεπτών και εσόδων του Κέντρου

Απαισιόδοξο σενάριο επισκεπτών και εσόδων του Κέντρου			
Απαισιόδοξο σενάριο	Αριθμός	Τιμή Μονάδας (€)	Έσοδα (€)
Μαθητές	9.276 εισιτήρια	1	9.276
Οργανωμένοι εκτός μαθητών	2.319 εισιτήρια	2	4.638
Μεμονωμένοι Ενήλικες	21.140 εισιτήρια	3	63.420
Μεμονωμένοι Παιδιά	3.760 εισιτήρια	0	0
Αναμνηστικά	32.735 άτομα	0,5	16.367
Αμφιθέατρο	6 εκδηλώσεις	250	1.500
Ενοίκιο εστιατορίου	12 μήνες	1.000	12.000
Ενοίκιο αναψυκτηρίου	12 μήνες	500	6.000
ΣΥΝΟΛΑ			113.201

4.4. Χρηματοδότηση του έργου

Το έργο είναι δυνατόν να υλοποιηθεί μέσω της ένταξής του είτε σε κάποιο από τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, είτε στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κεντρικής Μακεδονίας, είτε σε κάποια Κοινοτική Πρωτοβουλία. Ειδικότερα, θα ήταν σκόπιμο να εξετασθεί η προοπτική ένταξης της επένδυσης για την κατασκευή του Κέντρου Πληροφόρησης στο Μέτρο 2.2 'Διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος' του ΠΕΠ Κ. Μακεδονίας. Εναλλακτικά θα μπορούσε να ενταχθεί στο Μέτρο 4.5 'Προστασία περιβάλλοντος σε συνδυασμό με τη γεωργία, τη δασοκομία, τη διατήρηση τοπίου, καθώς και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ζώων' του ίδιου Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Επιπλέον, η επένδυση θα μπορούσε να ενταχθεί στο μέτρο 8.1 'Προστασία και διαχείριση βιοτόπων - οικοτόπων, προστασία ειδών, περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους' του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιβάλλοντος το οποίο στοχεύει στην περιβαλλοντική αναβάθμιση της χώρας. Το συγκεκριμένο μέτρο υποστηρίζει μεταξύ άλλων την υλοποίηση προγραμμάτων (σε συγκεκριμένες περιοχές μεταξύ των οποίων και ο Εθνικός Δρυμός Ολύμπου) ανάδειξης περιοχών και προσέλκυσης επισκεπτών, στα οποία περιλαμβάνεται η συμπλήρωση υποδομών πληροφόρησης, περιήγησης και ξενάγησης. Τέλος υπάρχει η δυνατότητα χρηματοδότησης του έργου από το ΕΤΕΡΠΣ (ταμείο του ΥΠΕΧΩΔΕ που χρηματοδοτεί έργα υπέρ του περιβάλλοντος) και από άλλους οργανισμούς οι οποίοι σχετίζονται με τις δράσεις προστασίας του περιβάλλοντος.

4.5. Σύνοψη ετήσιων και εφάπαξ οικονομικών μεγεθών

Το επόμενο βήμα είναι να υπολογιστούν τα καθαρά λειτουργικά έσοδα του Κέντρου Πληροφόρησης και των επιμέρους τμημάτων με βάση τα σενάρια και τις εκτιμήσεις που πραγματοποιήθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια.

Στους επόμενους τρεις πίνακες παρουσιάζονται τα αποτελέσματα μετά τον υπολογισμό των εσόδων αλλά και των εξόδων συνολικά.

Πίνακας 11. Ετήσια έσοδα - έξοδα Κέντρου Πληροφόρησης - Αισιόδοξο σενάριο

Έσοδα - Έξοδα Κέντρου Πληροφόρησης - Αισιόδοξο σενάριο					
		Δαπάνες Προσωπικού	Λειτουργικές δαπάνες	Έξοδα Προβολής	ΣΥΝΟΛΑ
ΣΤΑΘΕΡΑ ΕΞΟΔΑ		96.443	92.082	21.000	209.525
ΜΕΤΑΒΛΗΤΑ ΕΞΟΔΑ					
	Εισιτήρια 5%		8.031		8.031
	Αναμνηστικά 40%		14.087		14.087
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		96.443	114.200	21.000	231.643
		Εισιτήρια	Αναμνηστικά	Ενοίκια	
ΕΣΟΔΑ		160.623	35.216	21.500	217.340
ΣΥΝΟΛΑ ΕΣΟΔΩΝ		160.623	35.216	21.500	217.340
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ					-14.303

Πίνακας 12. Ετήσια έσοδα - έξοδα Κέντρου Πληροφόρησης - Ρεαλιστικό σενάριο

Έσοδα - Έξοδα Κέντρου Πληροφόρησης - Ρεαλιστικό σενάριο					
		Δαπάνες Προσωπικού	Λειτουργικές δαπάνες	Έξοδα Προβολής	ΣΥΝΟΛΑ
ΣΤΑΘΕΡΑ ΕΞΟΔΑ		96.443	92.082	21.000	209.525
ΜΕΤΑΒΛΗΤΑ ΕΞΟΔΑ					
	Εισιτήρια 5%		5.949		5.949
	Αναμνηστικά 40%		10.317		10.317
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		96.443	108.348	21.000	225.790

		Εισιτήρια	Αναμνηστικά	Ενοίκια	
ΕΣΟΔΑ		118.979	25.792	20.500	165.270
ΣΥΝΟΛΑ ΕΣΟΔΩΝ		118.979	25.792	20.500	165.270
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ					-60.520

Πίνακας 13. Ετήσια έσοδα - έξοδα Κέντρου Πληροφόρησης - Απαισιόδοξο σενάριο

Έσοδα - Έξοδα Κέντρου Πληροφόρησης - Απαισιόδοξο σενάριο					
		Δαπάνες Προσωπικού	Λειτουργικές δαπάνες	Έξοδα Προβολής	ΣΥΝΟΛΑ
ΣΤΑΘΕΡΑ ΕΞΟΔΑ		96.443	92.082	21.000	209.525
ΜΕΤΑΒΛΗΤΑ ΕΞΟΔΑ					
	Εισιτήρια 5%		3.867		3.867
	Αναμνηστικά 40%		6.547		6.547
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		96.443	102.496	21.000	219.938
		Εισιτήρια	Αναμνηστικά	Ενοίκια	
ΕΣΟΔΑ		77.334	16.367	19.500	113.201
ΣΥΝΟΛΑ ΕΣΟΔΩΝ		77.334	16.367	19.500	113.201
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ					-106.737

Από τους παραπάνω πίνακες παρατηρείται ότι σύμφωνα με το Αισιόδοξο σενάριο το Κέντρο Πληροφόρησης θα έχει ζημία 14.303 €, με βάση το Ρεαλιστικό σενάριο η ζημία θα είναι ίση με 60.520 €, ενώ σύμφωνα με το Απαισιόδοξο σενάριο το Κέντρο Πληροφόρησης θα έχει ζημία 106.737 € ετησίως.

4.6. Οικονομικά μεγέθη πενταετίας

4.6.1. Σενάρια

Έσοδα πενταετίας

Για τον υπολογισμό των εσόδων, εκτιμούμε ότι θα υπάρχει ετησίως μία αύξηση των επισκεπτών κατά 5%, ενώ οι τιμές των εισιτηρίων και των ενοικίων θα παραμείνουν σταθερές.

Συνεπώς, για το αισιόδοξο σενάριο ο υπολογισμός των εσόδων της πενταετίας φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 14. Έσοδα πενταετίας - Αισιόδοξο σενάριο

Έσοδα πενταετίας – Αισιόδοξο σενάριο					
	1ος χρόνος	2ος χρόνος	3ος χρόνος	4ος χρόνος	5ος χρόνος
Μαθητές	22.522	23.648	24.830	26.072	27.375
Οργανωμένοι εκτός μαθητών	11.261	11.824	12.415	13.036	13.688
Μεμονωμένοι Ενήλικες	126.841	133.183	139.842	146.834	154.176
Μεμονωμένοι Παιδιά	0	0	0	0	0
Αναμνηστικά	35.216	36.977	38.826	40.767	42.806
Εκδηλώσεις σε αμφιθέατρο	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Ενοίκιο εστιατορίου	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Ενοίκιο αναψυκτηρίου	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	217.340	227.132	237.413	248.209	259.544

Με τις ίδιες παραδοχές που έγιναν αρχικά, τα έσοδα του Κέντρου για την πρώτη πενταετία με βάση το ρεαλιστικό σενάριο υπολογίζονται ως εξής:

Πίνακας 15. Έσοδα πενταετίας - Ρεαλιστικό σενάριο

Έσοδα πενταετίας – Ρεαλιστικό σενάριο					
	1ος χρόνος	2ος χρόνος	3ος χρόνος	4ος χρόνος	5ος χρόνος
Μαθητές	15.899	16.694	17.528	18.405	19.325
Οργανωμένοι εκτός μαθητών	7.949	8.347	8.764	9.202	9.663
Μεμονωμένοι Ενήλικες	95.130	99.887	104.881	110.125	115.632
Μεμονωμένοι Παιδιά	0	0	0	0	0
Αναμνηστικά	25.792	27.081	28.435	29.857	31.350
Εκδηλώσεις σε αμφιθέατρο	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Ενοίκιο εστιατορίου	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Ενοίκιο αναψυκτηρίου	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	165.270	172.509	180.109	188.090	196.469

Τέλος, στον πίνακα που ακολουθεί φαίνονται τα έσοδα του Κέντρου με βάση το απαισιόδοξο σενάριο:

Πίνακας 16. Έσοδα πενταετίας - Απαισιόδοξο σενάριο

Έσοδα πενταετίας – Απαισιόδοξο σενάριο					
	1ος χρόνος	2ος χρόνος	3ος χρόνος	4ος χρόνος	5ος χρόνος
Μαθητές	9.276	9.739	10.226	10.738	11.275
Οργανωμένοι εκτός μαθητών	4.638	4.870	5.113	5.369	5.637
Μεμονωμένοι Ενήλικες	63.420	66.591	69.921	73.417	77.088
Μεμονωμένοι Παιδιά	0	0	0	0	0
Αναμνηστικά	16.367	17.186	18.045	18.947	19.895

Εκδηλώσεις σε αμφιθέατρο	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Ενοίκιο εστιατορίου	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Ενοίκιο αναψυκτηρίου	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	113.201	117.886	122.805	127.971	133.394

Έξοδα πενταετίας

Στη συνέχεια θα δοθούν αναλυτικά τα προβλεπόμενα έξοδα του Κέντρου Πληροφόρησης για την πρώτη πενταετία της λειτουργίας του.

Για τις δαπάνες του προσωπικού εκτιμάται ότι θα υπάρχει ετήσια αύξηση του μισθού κατά 3% ετησίως και επομένως για την πρώτη πενταετία οι δαπάνες αυτές εκτιμώνται όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 17. Δαπάνες προσωπικού για την πρώτη πενταετία

ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (€)					
	1ος χρόνος	2ος χρόνος	3ος χρόνος	4ος χρόνος	5ος χρόνος
ΜΗΝΙΑΙΟ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)
Διευθυντής	1.692	1.743	1.795	1.849	1.904
Μουσειοπαιδαγωγός	1.513	1.559	1.605	1.653	1.703
Ξεναγός	1.513	1.559	1.605	1.653	1.703
Υπάλληλοι Υποδοχής	2.170	2.236	2.303	2.372	2.443
ΣΥΝΟΛΟ	6.889	7.095	7.308	7.528	7.753
ΕΤΗΣΙΟ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (14 μήνες)					
Διευθυντής	23.689	24.400	25.132	25.886	26.662
Μουσειοπαιδαγωγός	21.184	21.820	22.474	23.148	23.843
Ξεναγός	21.184	21.820	22.474	23.148	23.843
Υπάλληλοι Υποδοχής	30.386	31.297	32.236	33.203	34.199
ΣΥΝΟΛΟ	96.443	99.336	102.316	105.386	108.547

Όσον αφορά στις λειτουργικές δαπάνες του Κέντρου Πληροφόρησης, εκτιμάται οι δαπάνες συντήρησης θα διπλασιασθούν στο τέλος της πενταετίας. Αναλυτικότερα, τα παραπάνω φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 18. Δαπάνες λειτουργίας για την πρώτη πενταετία

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (€)					
	1ος χρόνος	2ος χρόνος	3ος χρόνος	4ος χρόνος	5ος χρόνος
Δαπάνη Ηλεκτροφωτισμού	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Τηλεφωνικά Έξοδα	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Δαπάνη Θέρμανσης	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Υδρευση	400	400	400	400	400
Ασφάλεια	3.000	70	70	70	70
Υπηρεσίες Καθαριότητας	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000
Δαπάνες Συντήρησης Κέντρου	1.500	1.500	1.500	3.000	3.000
Αναλώσιμα	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Απρόβλεπτα	2.682	2.594	2.594	2.639	2.639
ΣΥΝΟΛΟ	92.082	89.064	89.064	90.609	90.609

Τέλος, σχετικά με τις δαπάνες προβολής και προώθησης, εκτιμάται ότι τα έξοδα για την έκδοση ενημερωτικών εντύπων και τη διεξαγωγή συναντήσεων θα αυξηθούν κατά την πρώτη πενταετία, καθώς το Κέντρο Πληροφόρησης κάθε χρόνο θα γίνεται πιο γνωστό και θα υπάρχει απαίτηση για έκδοση περισσότερων εντύπων και διοργάνωση περισσότερων συναντήσεων.

Πίνακας 19. Δαπάνες προβολής και προώθησης για την πρώτη πενταετία

ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ					
	1ος χρόνος	2ος χρόνος	3ος χρόνος	4ος χρόνος	5ος χρόνος
Έντυπα	6.000	6.300	7.560	9.072	10.886
Διαδικτυακός τόπος	5.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Τελετή εγκαινίων	6.000	0	0	0	0
Συναντήσεις	4.000	4.800	5.760	6.912	8.294
ΣΥΝΟΛΑ	21.000	12.100	14.320	16.984	20.181

Επιπλέον εκτός από τα παραπάνω σταθερά έξοδα του κέντρου πληροφόρησης, υπάρχουν και τα μεταβλητές δαπάνες οι οποίες υπολογίστηκαν προηγουμένως για κάθε σενάριο.

Το μεταβλητό κόστος στην περίπτωση του Αισιόδοξου σεναρίου εκτιμάται ότι θα είναι όπως φαίνεται παρακάτω:

Πίνακας 20. Μεταβλητό κόστος - Αισιόδοξο σενάριο

Μεταβλητό κόστος – Αισιόδοξο σενάριο					
	1ος χρόνος	2ος χρόνος	3ος χρόνος	4ος χρόνος	5ος χρόνος
Εισιτήρια (5%)	8.031	8.433	8.854	9.297	9.762
Αναμνηστικά (40%)	14.087	14.791	15.530	16.307	17.122

Το μεταβλητό κόστος στην περίπτωση του Ρεαλιστικού σεναρίου εκτιμάται ότι θα είναι όπως φαίνεται παρακάτω:

Πίνακας 21. Μεταβλητό κόστος - Ρεαλιστικό σενάριο

Μεταβλητό κόστος – Ρεαλιστικό σενάριο					
	1ος χρόνος	2ος χρόνος	3ος χρόνος	4ος χρόνος	5ος χρόνος
Εισιτήρια (5%)	5.949	6.246	6.559	6.887	7.231
Αναμνηστικά (40%)	10.317	10.833	11.374	11.943	12.540

Το μεταβλητό κόστος στην περίπτωση του Απαισιόδοξου σεναρίου εκτιμάται ότι θα είναι όπως φαίνεται παρακάτω:

Πίνακας 22. Μεταβλητό κόστος - Απαισιόδοξο σενάριο

Μεταβλητό κόστος – Απαισιόδοξο σενάριο					
	1ος χρόνος	2ος χρόνος	3ος χρόνος	4ος χρόνος	5ος χρόνος
Εισιτήρια (5%)	3.867	4.060	4.263	4.476	4.700
Αναμνηστικά (40%)	6.547	6.874	7.218	7.579	7.958

Συνολικά, τα έσοδα και τα έξοδα του Κέντρου κατά την πρώτη πενταετία για καθένα από τα τρία σενάρια, δίνονται στους πίνακες που ακολουθούν.

Πίνακας 23. Έσοδα - Έξοδα για την πρώτη πενταετία – Αισιόδοξο σενάριο

Έσοδα - Έξοδα - Αισιόδοξο σενάριο					
	1ος χρόνος	2ος χρόνος	3ος χρόνος	4ος χρόνος	5ος χρόνος
Μαθητές	22.522	23.648	24.830	26.072	27.375
Οργανωμένοι εκτός μαθητών	11.261	11.824	12.415	13.036	13.688
Μεμονωμένοι Ενήλικες	126.841	133.183	139.842	146.834	154.176
Μεμονωμένοι Παιδιά	0	0	0	0	0
Εκδηλώσεις σε αμφιθέατρο	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Ενοίκιο εστιατορίου	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Ενοίκιο αναψυκτηρίου	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	182.123	190.155	198.587	207.442	216.739
Αμοιβές προσωπικού	96.443	99.336	102.316	105.386	108.547
Λειτουργικές δαπάνες	92.082	89.064	89.064	90.609	90.609
Έξοδα προβολής	21.000	12.100	14.320	16.984	20.181
Μεταβλητό κόστος εισιτηρίων (5%)	8.031	8.433	8.854	9.297	9.762
Μεταβλητό κόστος αναμνηστικών (40%)	14.087	14.791	15.530	16.307	17.122
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	231.643	223.724	230.085	238.583	246.221
Αποσβέσεις	349.597	349.597	349.597	349.597	349.597
ΚΑΘΑΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	-399.116	-383.166	-381.095	-380.738	-379.080

Πίνακας 24: Έσοδα - Έξοδα για την πρώτη πενταετία – Ρεαλιστικό σενάριο

Έσοδα - Έξοδα - Ρεαλιστικό σενάριο					
	1ος χρόνος	2ος χρόνος	3ος χρόνος	4ος χρόνος	5ος χρόνος
Μαθητές	15.899	16.694	17.528	18.405	19.325
Οργανωμένοι εκτός μαθητών	7.949	8.347	8.764	9.202	9.663
Μεμονωμένοι Ενήλικες	95.130	99.887	104.881	110.125	115.632
Μεμονωμένοι Παιδιά	0	0	0	0	0
Εκδηλώσεις σε αμφιθέατρο	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Ενοίκιο εστιατορίου	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Ενοίκιο αναψυκτηρίου	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	139.479	145.427	151.674	158.233	165.119
Αμοιβές προσωπικού	96.443	99.336	102.316	105.386	108.547
Λειτουργικές δαπάνες	92.082	89.064	89.064	90.609	90.609
Έξοδα προβολής	21.000	12.100	14.320	16.984	20.181
Μεταβλητό κόστος εισιτηρίων (5%)	5.949	6.246	6.559	6.887	7.231
Μεταβλητό κόστος αναμνηστικών (40%)	10.317	10.833	11.374	11.943	12.540
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	225.790	217.579	223.633	231.808	239.108
Αποσβέσεις	349.597	349.597	349.597	349.597	349.597
ΚΑΘΑΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	-435.909	-421.749	-421.556	-423.173	-423.586

Πίνακας 25: Έσοδα - Έξοδα για την πρώτη πενταετία – Απαισιόδοξο σενάριο

Έσοδα - Έξοδα - Απαισιόδοξο σενάριο					
	1ος χρόνος	2ος χρόνος	3ος χρόνος	4ος χρόνος	5ος χρόνος
Μαθητές	9.276	9.739	10.226	10.738	11.275
Οργανωμένοι εκτός μαθητών	4.638	4.870	5.113	5.369	5.637
Μεμονωμένοι Ενήλικες	63.420	66.591	69.921	73.417	77.088
Μεμονωμένοι Παιδιά	0	0	0	0	0
Εκδηλώσεις σε αμφιθέατρο	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Ενοίκιο εστιατορίου	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Ενοίκιο αναψυκτηρίου	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	96.834	100.700	104.760	109.023	113.500
Αμοιβές προσωπικού	96.443	99.336	102.316	105.386	108.547
Λειτουργικές δαπάνες	92.082	89.064	89.064	90.609	90.609
Έξοδα προβολής	21.000	12.100	14.320	16.984	20.181
Μεταβλητό κόστος εισιτηρίων (5%)	3.867	4.060	4.263	4.476	4.700
Μεταβλητό κόστος αναμνηστικών (40%)	6.547	6.874	7.218	7.579	7.958
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	219.938	211.435	217.181	225.034	231.995
Αποσβέσεις	349.597	349.597	349.597	349.597	349.597
ΚΑΘΑΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	-472.702	-460.331	-462.018	-465.608	-468.093

4.7. Αποτελέσματα

Στους παραπάνω υπολογισμούς εκτιμάται ότι η απόσβεση της επένδυσης για τη δημιουργία της έκθεσης η οποία σύμφωνα με τη μουσειογραφική μελέτη ανέρχεται στα 672.485,44 €, καθώς και για την ολοκλήρωση του κτιρίου η οποία ανέρχεται στα 1.000.500 € και για την προμήθεια του εξοπλισμού του Κέντρου που κοστίζει 15.000 € θα γίνει σε 5 έτη (349.597 € ανά έτος). Όπως φαίνεται από τους πίνακες της προηγούμενης παραγράφου, το Κέντρο Πληροφόρησης σε καμία περίπτωση δεν αναμένεται να πραγματοποιήσει απόσβεση του κόστους της συνολικής επένδυσης μέσα στην πρώτη πενταετία. Το γεγονός αυτό βέβαια είναι απόλυτα

φυσιολογικό καθώς για να γίνει απόσβεση μίας τόσο υψηλής επένδυσης θα πρέπει να αναφερόμαστε σε επίπεδα 15ετίας και 20ετίας.

Αν δε λάβουμε υπόψη την απόσβεση στους παραπάνω πίνακες, μπορούμε να πούμε ότι με βάση το αισιόδοξο σενάριο, το Κέντρο Πληροφόρησης παρουσιάζει ζημία κατά την πρώτη πενταετία η οποία θα ανέρχεται στα 49.519 € κατά το πρώτο έτος λειτουργίας του και κατά το πέμπτο έτος θα φθάνει τα 29.483 €.

Όσον αφορά στο ρεαλιστικό σενάριο, εκτιμάται ότι από τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Κέντρου Πληροφόρησης θα υπάρχει ζημία η οποία ανέρχεται σε 86.312 € και φτάνει τα 73.989 € στο πέμπτο χρόνο λειτουργίας του.

Τέλος, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του απαισιόδοξου σεναρίου, από τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Κέντρου Πληροφόρησης θα υπάρχει ζημία η οποία ανέρχεται σε 123.105 € και φτάνει τα 118.495 € στο πέμπτο χρόνο λειτουργίας του

5. ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

5.1. Σχολιασμός – Προϋποθέσεις

Για την επίτευξη του στρατηγικού και των επιμέρους στόχων θεωρείται αναγκαία η εκπλήρωση ορισμένων προϋποθέσεων και η υλοποίηση αριθμού δράσεων, ώστε η παρέμβαση αυτή να έχει δυνατότητες επιτυχίας και εκπλήρωσης των ειδικότερων στόχων που παρουσιάστηκαν παραπάνω. Οι εν λόγω προϋποθέσεις και δράσεις είναι:

Α. Ολοκληρωμένη Παρέμβαση

Επιβάλλεται η ολοκληρωμένη εφαρμογή του σχεδίου, το οποίο απαρτίζεται από επιμέρους ενέργειες οι οποίες είναι μεταξύ τους συμπληρωματικές και συντονισμένες. Στην τελική μορφή του έργου θα πρέπει να υπάρχει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο και όχι αποσπασματικές δράσεις.

Η εμπειρία δείχνει ότι όπου έγιναν περιορισμένης έκτασης παρεμβάσεις δεν είχαν συνέχεια.

Β. Δημιουργία Υποδομών

Οι παρεμβάσεις στις υποδομές μπορεί κατά τη φάση της υλοποίησης να διαφοροποιηθούν ή να επεκταθούν ανάλογα με τις διαθέσιμες χρηματοδοτήσεις. Εν τούτοις, για την πλήρη απόδοση του έργου θα απαιτηθεί η ολοκλήρωσή τους και η λειτουργική ανάπτυξη του συνόλου των δράσεων.

Γ. Συνεργασίες – Συναίνεση με όλους τους φορείς

Για την επίτευξη της βιωσιμότητας θεωρείται απαραίτητη η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Παρεμβάσεις τέτοιου είδους συχνά αποτυγχάνουν λόγω της μη εξασφάλισης συναίνεσης και της αντιπαράθεσης εμπλεκόμενων φορέων ή λόγω τοπικών αντιθέσεων.

Δ. Συνέργιες με άλλους προορισμούς

Όπως έχει αναφερθεί ο Νομός Πιερίας διαθέτει μεγάλο αριθμό από τουριστικούς πόλους με διαφορετικά χαρακτηριστικά. Η γειτνίαση αυτή μπορεί να αποτελέσει και θετικό στοιχείο για την περιοχή παρέμβασης. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί αν υπάρξει συνεργασία με τους υπόλοιπους τουριστικούς πόλους, όπως παρουσιάζεται παρακάτω.

Ε. Προβολή – διαφήμιση και προώθηση

Η Προβολή, η διαφήμιση και η προώθηση του Κέντρου Πληροφόρησης, όπως έχει αναφερθεί και σε προηγούμενη παράγραφο είναι εξίσου σημαντική, όσο και η δημιουργία του.

Σύμφωνα με την παραπάνω ανάλυση της βιωσιμότητας του Κέντρου Πληροφόρησης είναι δυνατή η εξαγωγή των εξής συμπερασμάτων:

- Για να είναι βιώσιμη η επένδυση θα πρέπει να εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις που διατυπώθηκαν και αφορούν κυρίως στη σωστή υλοποίηση, συνεργασία, διαφήμιση και προώθηση του Κέντρου.
- Στον τομέα της προώθησης ιδιαίτερη βαρύτητα θα πρέπει να δοθεί στις ομάδες στόχου, όπως είναι τα σχολεία, τα ιδρύματα, οι σύλλογοι κ.λπ.
- Κλείνοντας, αξίζει να τονιστεί και πάλι ότι η συγκεκριμένη επένδυση θα πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα της γενικότερης τουριστικο-οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής και των θετικών έμμεσων επιπτώσεων για την ευρύτερη περιοχή.